

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Jednotný digitální trh EU

The EU Digital Single Market

Jiří Mondek

Plzeň 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Jednotný digitální trh EU“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 21. 4. 2021

v. r. Jiří Mondek

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Haně Kunešové Ph.D. za trpělivost, odborné vedení a veškerý čas a úsilí, které mi věnovala při vytváření této bakalářské práce.

Obsah

Úvod	6
1 Jednotný digitální trh EU.....	8
1.1 Vymezení jednotného digitálního trhu.....	8
1.2 Vymezení základních termínů spojených s JDT	9
1.2.1 Digitalizace.....	9
1.2.2 Elektronické obchodování (e-Commerce).....	10
1.2.3 Elektronické podnikání (e-Business).....	11
1.2.4 Elektronické zdravotnictví (e-Health).....	11
1.2.5 Elektronická veřejná správa (e-Government).....	12
1.3 Cíle jednotného digitálního trhu.....	13
1.4 Digitální agenda pro Evropu (DAE)	14
1.5 Strategie pro jednotný digitální trh 2015	15
1.6 Digitální Česko 2.....	16
2 Proces vytváření jednotného digitálního trhu.....	19
2.1 Rok 2015	19
2.2 Rok 2016	20
2.3 Rok 2017	21
2.4 Rok 2018	25
2.5 Rok 2019	26
2.6 Rok 2020	27
2.7 Časová osa vytváření jednotného digitálního trhu	27
3 Plnění strategických cílů JDT v EU a ČR.....	29
3.1 Aktivity EU při plnění vybraných cílů JDT	29
3.2 Přípravenost ČR na JDT.....	34

3.2.1	Elektronické podnikání (e-Business).....	34
3.2.2	Elektronická veřejná správa (e-Government).....	35
3.2.3	Digitální dovednosti a využití externích IT techniků ve firmách....	36
3.2.4	Pokrytí venkovských oblastí 4G mobilním připojením (LTE)	38
3.3	Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI)	40
3.4	Hodnocení EU a ČR podle indexu DESI	42
3.4.1	Konektivita	42
3.4.2	Lidský kapitál	44
3.4.3	Využívání internetových služeb	45
3.4.4	Integrace digitálních technologií	47
3.4.5	Digitální veřejné služby.....	48
3.4.6	Shrnutí poznatků o hodnocení pomocí indexu DESI v ČR.....	50
3.5	Index EDI.....	50
4	Význam JDT pro EU a ČR	53
	Závěr	55
	Abstrakt	65
	Abstract.....	66

Úvod

Tématem bakalářské práce je jednotný digitální trh Evropské unie (dále jen EU). Tento termín se v dokumentech EU začal používat v roce 2010, kdy byla vyhlášena strategie Evropa 2020.

V roce 2010 se začala v Evropské unii realizovat strategie Evropa 2020, která zahrnuje strategické cíle v oblasti digitalizace. Obyvatelé EU by mohli k rozvoji moderních technologií napomoci získáváním znalostí a dovedností například v oblasti elektronického obchodování, internetového bankovníctví, tak aby dokázali nakupovat a platit online, znát rizika, která jsou spojená s těmito aktivitami, a vědět, jak je minimalizovat a kde případně hledat radu a pomoc. V současné době (rok 2020) bude v důsledku pandemie nemoci COVID-19 proces digitalizace ještě rychleji postupovat v různých oblastech fungování států.

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je definovat jednotný digitální trh EU a vysvětlit jeho význam, identifikovat významné mezníky při vytváření jednotného digitálního trhu a zhodnotit plnění cílů stanovených v rámci vytváření jednotného digitálního trhu.

Metodika práce

Při zpracování práce byl použit smíšený výzkum, který zahrnoval kvalitativní výzkum a na něj navazující kvantitativní výzkum. Kvalitativní výzkum zahrnoval studium odborných zdrojů, zejména odborné literatury a dokumentů Evropské komise, české vlády a vybraných veřejných institucí. Byla provedena rešerše odborných zdrojů a sběr kvalitativních dat, jejich analýza a porovnání. Dalším krokem bylo shromáždění poznatků z provedené analýzy a vyvození dílčích závěrů včetně grafického znázornění procesu vytváření jednotného digitálního trhu formou časové osy.

Na kvalitativní část výzkumu navázala kvantitativní část, která byla zaměřená na sběr, analýzu a hodnocení kvantitativních sekundárních dat, která se týkají zkoumané problematiky. Data byla čerpána z webových stránek Evropské komise. Výsledky výzkumu jsou shrnuty v závěru práce.

Struktura práce

Bakalářská práce je členěná do čtyř kapitol. První kapitola definuje základní termíny, které souvisejí s problematikou jednotného digitálního trhu EU.

Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku procesu vytváření jednotného digitálního trhu a jeho znázornění pomocí časové osy. V kapitole jsou také uvedené předpokládané výhody a nevýhody jednotného digitálního trhu v jednotlivých oblastech a cíle, které byly stanovené v průběhu jeho vytváření.

Třetí kapitola je zaměřena na plnění vybraných cílů JDT v EU a ČR, které jsou důležité pro pokrok v procesu vytváření jednotného digitálního trhu v EU, uvádí také přehled významných dokumentů ČR, například přijetí nové legislativy a další. Následně se v kapitole nachází přehledná tabulka s vybranými splněnými cíli. V závěru kapitoly je provedeno zhodnocení pokroku zemí v oblasti digitalizace ekonomiky pomocí indexu DESI a EDI.

V poslední kapitole je provedeno zhodnocení významu jednotného digitálního trhu pro EU a ČR ve vybraných oblastech.

1 Jednotný digitální trh EU

Tato kapitola je zaměřena na vymezení jednotného digitálního trhu a jeho cílů, a také na charakteristiku základních dokumentů, které souvisejí s procesem vytváření jednotného digitálního trhu.

1.1 Vymezení jednotného digitálního trhu

Digitální trh je jednou z částí jednotného trhu Evropské unie. Navazuje na něj a ctí čtyři svobody – volný pohyb zboží, služeb, osob a kapitálu v rámci členských zemí EU.

Cíle jednotného digitálního trhu byly stanovené v roce 2010 Evropskou komisí v dokumentu Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (European Commission, 2010). Významným mezníkem ve vytváření jednotného trhu byl rok 2015, kdy Evropská komise představila Strategii pro jednotný digitální trh. Tato strategie uvádí následující definici jednotného digitálního trhu: „Jednotný digitální trh zajišťuje volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu a pro občany a podniky znamená bezproblémový přístup k činnostem on-line a k jejich provádění za podmínek spravedlivé hospodářské soutěže, s vysokou ochranou spotřebitelů a osobních údajů bez ohledu na státní příslušnost nebo místo bydliště.“ (Evropská komise, 2015)

Evropský parlament při vymezení JDT upřesňuje: „Jednotný digitální trh znamená především odstraňování vnitrostátních překážek transakcí, které probíhají on-line. Staví na myšlence společného trhu, jehož cílem je odstraňovat obchodní překážky mezi členskými státy, zvyšovat tak hospodářskou prosperitu a přispívat k vytváření „stále užšího svazku evropských národů“ a který se dále rozvíjí v koncepci vnitřního trhu, jenž je definován jako „prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu“. (Evropský parlament, 2020)

Jednotný digitální trh je oblast, kam patří například digitální marketing, elektronický obchod a telekomunikace, a jde o souvislou oblast, v níž lidé a podniky mohou legálně, bezpečně, spolehlivě a za dostupnou cenu obchodovat, inovovat a spolupracovat. To znamená, že podniky mohou plně vyžít nové technologie a že zejména malé podniky mohou působit po celé EU „na jedno kliknutí“.

Definice jednotného digitálního trhu EU od Evropské komise klade především důraz na ochranu a na oblasti, které zajišťuje a to vše vede k jednotnému trhu. Evropský parlament ve svém vymezení jednotného digitálního trhu píše především o tom, jaké překážky je potřeba odstranit, aby se dosáhlo volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Obě dvě definice se navzájem doplňují.

Hlavním účelem jednotného digitálního trhu EU je nabídnout co nejvíce příležitostí k rychlému a pohodlnému podnikání mezi jednotlivými zeměmi EU, kde platí veškeré právní předpisy a veškeré subjekty se zde budou cítit bezpečně a obchodovat přijatelnými cenami.

Podle Evropské komise (2019) přesunutí jednotného trhu EU do online prostředí povede k tomu, že podniky budou mít bezproblémový a spravedlivý přístup ke zboží a službám online – bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo zemi bydliště v rámci EU.

Jednotný digitální trh EU zahrnuje různé oblasti, např. e-Commerce, e-Business, e-Health, e-Governance a mnoho dalších.

1.2 Vymezení základních termínů spojených s JDT

Problematika jednotného digitálního trhu EU se týká různých ekonomických a neekonomických aktivit, které jsou označovány odbornými termíny, jejichž význam je vysvětlen v následujícím textu.

1.2.1 Digitalizace

Digitalizace je obecný výraz pro soudobý trend masového nasazování jak technických prostředků (internetu, rychlých přenosových sítí, velkých datových uložišť a rychlých počítačů schopných zpracovávat náročné programy, ale i pokročilé automatizace a robotizace), tak softwarových nástrojů (pro ukládání a vyhledávání velkých objemů dat, pro jejich analýzu a hodnotící závěry a zpětnovazebních kontrolních operací), vše hardwarově, softwarově a komunikačně propojeno a zabezpečeno proti jakýmkoliv ztrátám, únikům a kyber-útokům. Základem digitalizace je zachycení reality (obraz, zvuk, zápis dat) digitálně pomocí posloupnosti číselných údajů. Digitalizace ekonomiky je pojem, který signalizuje prorůstání informačních a komunikačních technologií do produkčních sfér a do celé společnosti. Digitalizace ekonomiky má podporovat posílení konkurenceschopnosti příslušné ekonomiky, ať z pohledu mikro, tj.

konkurenceschopnosti dané firmy, která prvky digitalizace implementuje, či z makro pohledu národní (či mezinárodní) konkurenceschopnosti. (Veber, 2018)

1.2.2 Elektronické obchodování (e-Commerce)

Elektronický obchod (e-Commerce) lze obecně definovat jako prodej nebo nákup zboží či služeb, ať už mezi podniky, domácnostmi, jednotlivci nebo soukromými organizacemi, prostřednictvím elektronických transakcí prováděných prostřednictvím internetu nebo jiných sítí zprostředkovaných počítačem (online komunikace). (European Commission, 2019)

Termín zahrnuje objednávání zboží a služeb přes počítačové sítě, ale platba a konečné dodání zboží nebo služby mohou být prováděny on-line nebo off-line. (European Commission, 2019)

Jedná se o označení všech obchodních operací, které se realizují za pomoci internetu a dalších elektronických nástrojů. Je součástí elektronického podnikání (e-Business).

Elektronické obchodování výrazně zvyšuje možnosti nakupování pro spotřebitele. Spotřebitel může z pohodlí domova za pomoci chytrých telefonů, počítačů a dalších zařízení zjistit mnoho informací o prodejcích a jejich výrobcích a vybrat si takové výrobky (a prodejce), které odpovídají jeho potřebám.

Ze strany nabídky, elektronické obchodování výrazně snižuje překážky vstupu na trh pro online prodejce z důvodu nízkých počátečních nákladů v porovnání s náklady u tradičních maloobchodníků. (Duch-Brown & Martens, 2015)

Základní kategorie elektronického obchodování jsou B2C a B2B.

Elektronické obchodování B2C se týká obchodních vztahů a komunikace mezi společnostmi a konečným spotřebitelem. Základem je podávat informace o produktech spotřebitelům. Díky tomu si může spotřebitel prakticky za jakéhokoliv místa, kde je internetové připojení, najít a prohlédnout nabízené produkty, ověřit si, zda splňují požadavky, které u produktu či služby požaduje, a také zde uskutečnit objednávku.

Elektronické obchodování B2B se týká obchodních vztahů a komunikace mezi dvěma společnostmi. Základem je elektronická výměna dat. Díky elektronické výměně dat se snižují náklady a je umožněno automatizovat celý proces a tím se zvyšuje jeho rychlost.

Vyšší úrovní tohoto obchodování jsou různá elektronická tržiště, která mají za hlavní úkol zprostředkovávat obchody mezi podnikatelskými subjekty.

S elektronickým obchodováním souvisí i **zeměpisné blokování (tzv. geoblocking)**.

Zeměpisné blokování (geoblocking) představuje diskriminační praxi, která zákazníkům nakupujícím na internetu brání v objednání zboží či služeb v jiném členském státě. S cílem odstranit tuto překážku zavedla EU nařízení o zeměpisném blokování. (European Council, 2020)

Diskriminace při zeměpisném blokování je založená na (European Council, 2020):

- místě bydliště
- místě usazení zákazníků
- státní příslušnosti

Zákaz zeměpisného blokování je důležitou součástí strategie pro jednotný digitální trh. (European Council, 2020)

1.2.3 Elektronické podnikání (e-Business)

Elektronické podnikání (tzv. e-Business) se týká využití informačních a komunikačních technologií k podpoře obchodních strategií. E-business zahrnuje obchodní procesy zahrnující celý hodnotový řetězec od nákupu a správy logistiky až po zákaznický servis a firemní partnerství. (European Commission, 2016)

Elektronické podnikání zahrnuje především komunikaci mezi podniky, komunikace podniků vůči dodavatelům, zákazníkům, či bankám nebo veřejné správě.

1.2.4 Elektronické zdravotnictví (e-Health)

Elektronické zdravotnictví (e-Health) je shrnující označení pro elektronizaci celého zdravotnického systému. Díky elektronizaci zdravotnického systému dojde ke zlepšení podpory léčby a prevence, diagnostiky i zdravotnické správě, která může plně využívat informačních a komunikačních technologií. Kromě medicíny je systém e-Health uplatněn všeobecně i v oblasti zdravého životního stylu. (eZDRAV, 2019)

Podle Národní strategie elektronického zdravotnictví ČR (Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2015) má elektronické zdravotnictví zajistit:

Pacientům a občanům:

- snadný a rovný přístup k potřebným zdravotním službám,
- přesné informace o zdravotním stavu, prevenci, léčebných plánech a metodách,
- dostatek informací, nezbytných k správnému rozhodování o životním stylu, ochraně a podpoře zdraví, prevenci nemocí a čerpání zdravotní péče.

Lékařům, všeobecným sestřám a ostatním zdravotnickým pracovníkům poskytně elektronické zdravotnictví:

- dostupné, přesné a včasné informace o pacientech,
- dostupné a ověřené informace o ochraně a podpoře zdraví, prevenci nemocí a životním stylu,
- úplné a uspořádané přehledy o zdravotním stavu a léčbě pacientů,
- možnost snadné týmové komunikace a kooperace s ostatními poskytovateli zdravotních služeb,
- silnou informační podporu při rozhodování,
- souhrnné a přehledně strukturované kolekce poznatků a výukových pomůcek k zajištění odborného růstu.

Technickým a administrativním zaměstnancům zdravotnických zařízení, zdravotních pojišťoven, pověřených orgánů územní samosprávy a státní správy umožní elektronické zdravotnictví:

- získat věcné přehledy o parametrech a výkonech příslušné části zdravotnického systému,
- zajistit nezbytné podmínky pro další rozvoj spravovaných subjektů nebo procesů.

1.2.5 Elektronická veřejná správa (e-Government)

Elektronická veřejná správa (e-Government) je správa věcí veřejných za využití moderních elektronických nástrojů, díky kterým bude veřejná správa k občanům dostupnější, rychlejší a levnější. (Ministerstvo vnitra České republiky, n.d.). Elektronické jednání s orgány veřejné správy zahrnuje například podání daňového přiznání elektronicky, online objednávání na úřady, elektronické podání různých žádostí a mnoho dalšího.

Jedním z hlavních cílů elektronické veřejné správy je poskytnout lidem a firmám větší komfort při jednání se státem a jeho orgány. Elektronizace zjednodušuje a urychluje komunikaci a posiluje demokratizaci veřejné správy jakožto služby. Výhody by neměly plynout jen adresátům, ale i úředníkům, kteří tím méně času musí věnovat nutnému papírování. Důsledkem by tak mělo být zefektivnění výkonu veřejné moci. (eZDRAV, 2019)

1.3 Cíle jednotného digitálního trhu

Cíle jednotného digitálního trhu byly stanovené v roce 2010 Evropskou komisí v dokumentu Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (European Commission, 2010). Uvedená strategie stanovila tyto cíle:

1. Stimulovat elektronický obchod v EU vyřešením problematiky zeměpisného blokování (geo-blocking) a zefektivnit a snížit cenu přeshraničního doručování balíků.
2. Modernizovat pravidla EU v oblasti autorského práva tak, by odpovídala potřebám digitální společnosti.
3. Aktualizovat audiovizuální předpisy EU a vytvořit rovné podmínky pro srovnatelné digitální zdroje, boj proti nezákonnému obsahu online a ochrana nejzranitelnějších skupin uživatelů.
4. Zvýšit schopnost reakce Unie na kybernetické útoky posílením agentury ENISA¹, vytvořit účinné preventivní mechanismy a prosazovat trestněprávní důsledky, aby byli evropští občané, podniky a orgány veřejné správy lépe chráněni.
5. Plně využít potenciál evropské datové ekonomiky díky jasným evropským pravidlům pro volný pohyb neosobních údajů v EU.
6. Zajistit, aby měl každý občan EU nejlepší možné připojení k internetu.
7. Přizpůsobit pravidla týkající se ochrany soukromí v odvětví elektronických komunikací novému digitálnímu prostředí.
8. Pomáhat malým a středním podnikům, výzkumným pracovníkům, občanům a orgánům veřejné moci co nejvíce využívat výhod nových technologií. Za tímto účelem se bude klást důraz to, aby si potřebné digitální dovednosti osvojila celá populace a aby měl evropský výzkum v oblasti zdraví a vysoce výkonné výpočetní techniky dostatek finančních prostředků.

¹ Evropská agentura pro kybernetickou bezpečnost

Soukromí není komodita určená k obchodování. Podmínkou pro globálně stabilní, bezpečné a konkurenceschopné obchodní toky je respektování soukromí a záruka ochrany osobních údajů. Evropská komise stanovila jako dílčí cíl usnadnit přeshraniční toky údajů a zajistit při tom vysokou úroveň ochrany, a to jak v oblasti spolupráce při vymáhání práva, tak při obchodování. Pokud budou obchodní partneři EU schopni dodržet evropské normy pro ochranu údajů, v obchodní sféře existuje obrovský potenciál pro obchodování s daty, a to i v souvislosti s obchodováním se zbožím a službami. (Evropská komise, 2017)

1.4 Digitální agenda pro Evropu (DAE)

V březnu 2010 zahájila Evropská komise strategii Evropa 2020 (European Commission, 2010) s cílem překonat dopady světové ekonomické krize a připravit ekonomiku EU na úkoly příštího desetiletí. Strategie Evropa 2020 stanoví vizi pro dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti, ekonomiky s nízkou produkcí uhlíku, produktivity a sociální soudržnosti; tato vize má být prováděna prostřednictvím konkrétních opatření na úrovni EU a vnitrostátní úrovni. (Evropská komise, 2010)

Jednou ze sedmi stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020 je Digitální agenda pro Evropu, která byla vypracována s cílem definovat klíčovou roli při používání informačních a komunikačních technologií (IKT). Digitální agenda vyžaduje udržitelné odhodlání na úrovni EU i členských států (včetně regionální úrovně). Nemůže uspět bez významného podílu ostatních zúčastněných stran. (Evropská komise, 2010)

Cílem této agendy je stanovit postup pro maximální využití sociálních a hospodářských možností IKT, zejména internetu, který je zásadní pro hospodářskou a sociální činnost: pro obchodování, práci, hru, komunikaci i možnost svobodného vyjadřování. Širší zavedení digitálních technologií a jejich účinnější využívání tak Evropské unii umožní vypořádat se s klíčovými výzvami a Evropanům přinese lepší kvalitu života, například díky lepší zdravotní péči, bezpečnějším a účinnějším řešením v dopravě, čistšímu životnímu prostředí, novým příležitostem v oblasti médií a snadnějšímu přístupu k veřejným službám a kulturnímu obsahu. (Evropská komise, 2010)

Jedním z cílů Digitální agendy pro Evropu je poskytnout obyvatelům EU přístup k základnímu širokopásmovému připojení do roku 2013 a přístup k rychlému a superrychlému širokopásmovému připojení (nad 30Mb/s) do roku 2020 a nejméně polovině domácností v EU umožnit internetové připojení s rychlostí vyšší než 100

Mb/s. Evropská komise v tomto dokumentu zdůraznila, aby členské státy EU zavedly operační plány obsahující konkrétní prováděcí opatření pro rychlé a superrychlé širokopásmové sítě. Dále dokument zdůrazňuje, aby bylo zavedeno vysokorychlostního připojení do všech koutů Evropské unie, což si vyžádá zásadní investice a posílí hospodářskou soutěž v oblasti infrastruktury. Dokument nastiňuje politické a praktické kroky, jež mohou Komise i členské státy podniknout k tomu, aby podnítily investice ve výši 180–270 miliard EUR. Tyto investice jsou potřebné k tomu, aby do roku 2020 měly všechny domácnosti širokopásmové připojení. (European Commission, n.d.)

1.5 Strategie pro jednotný digitální trh 2015

V roce 2015 Evropská komise zveřejnila Strategii pro jednotný digitální trh 2015 (European Commission, 2015). Tento dokument v následujících letech významně ovlivnil proces vytváření jednotného digitálního trhu. V tabulce číslo 1 jsou uvedené milníky strategie pro jednotný digitální trh.

Cílem této strategie je překonat národní fragmentaci v digitalizaci a směřovat k jednotnému digitálnímu trhu v EU. Strategie je založena na třech pilířích a v jejich rámci je stanoveno celkem šestnáct úkolů. (European Commission, 2015)

Uvedené tři pilíře zahrnují (European Commission, 2015; Veber, 2018):

- **Zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků ke zboží a službám on-line v celé Evropě** – přijetí pravidel pro zjednodušení přeshraničního elektronického obchodu, ochrana spotřebitelů, účinnější a cenově přijatelnější doručování zásilek, zamezení neodůvodněnému zeměpisnému blokování, jednotné podmínky hospodářské soutěže v sektoru elektronického obchodování, moderní autorské právo, satelitní a kabelové šíření on-line vysílání, snížení administrativní zátěže vyplývající z různých režimů DPH.
- **Vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb** - přepracování předpisů EU pro oblasti telekomunikací (účinnější koordinace spektra, kritéria pro jeho přidělování), audiovizuální mediální rámec (televizních stanic i poskytovatelů audiovizuálních služeb na vyžádání), komplexní analýza úlohy on-line platform (vyhledávačů, sociálních médií, obchodů s aplikacemi atd.), podílení důvěry

v bezpečnost digitálních služeb, zejména osobních údajů, kybernetická bezpečnost.

- **Maximalizace růstového potenciálu evropské digitální ekonomiky** – evropská iniciativa pro volný tok dat, podpora digi-dovedností, elektronická veřejná správa.

Tabulka 1 Milníky strategie pro jednotný digitální trh

Říjen 2015	Evropská komise představila dokument Strategie pro jednotný trh zboží a služeb
Únor 2016	Rada pro konkurenceschopnost určila tři klíčové dílčí priority (podpora malých a středních podniků, trh služeb, prosazování pravidel)
Červen 2016	Evropská rada určila konec roku 2018 jako termín pro dokončení Strategie a zdůraznila oblasti, ve kterých je pokrok nejžádanější (mj. jednotný digitální trh nebo podpora poskytovatelů služeb)
Červen 2017	Evropská rada zdůraznila nutnost dalšího úsilí, má-li být strategie včas dokončena
Říjen 2017	Předseda Evropské rady Donald Tusk představil Agendu lídrů pro následující dva roky, jednou z priorit je i dokončení jednotného trhu
Březen 2018	Evropská rada na svém zasedání zhodnotila pokrok v plnění cílů Strategie a vyzvala k intenzivnějšímu úsilí, aby se před skončením stávajícího legislativního cyklu podařilo pokročit v realizaci strategie pro jednotný trh, strategie pro jednotný digitální trh, akčního plánu unie kapitálových trhů a energetické unie.
Prosinec 2018	Termín dokončení Strategie. Komisi by měla před jednáním v kontextu agendy lídrů v prosinci 2018 předložit Radě zprávu o pokroku týkající se provádění, uplatňování a vymáhání stávajících právních předpisů, jež mají pro fungování jednotného trhu klíčový význam.

Zdroj: Euroskop (2018)

1.6 Digitální Česko 2

Na vyhlášení Digitální agendy pro Evropu reagovala také česká vláda, která v roce 2013 schválila aktualizovanou *Státní politiku v elektronických komunikacích - Digitální Česko v. 2.0, Cesta k digitální ekonomice* (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2013).

Aktualizovaná koncepce je postavena na třech pilířích, a to podpoře budování kvalitní infrastruktury, rozvoji digitálních služeb a zvyšování digitální gramotnosti. Hlavním cílem je podpořit potenciál České republiky v oblasti rozvoje moderních informačních a komunikačních technologií a služeb, které jsou jejich prostřednictvím poskytovány. V souladu s evropskou Digitální agendou si vláda stanovuje cíl v oblasti vysokorychlostního přístupu k internetu, a to rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu umožňujících přenosové rychlosti 30 Mbit/s do roku 2020 pro všechny

obyvatele a 100 Mbit/s minimálně pro polovinu domácností. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2013)

Dokument Digitální Česko 2 byl postaven na třech pilířích. Prvním pilířem je rozvoj vysokorychlostního připojení k internetu. Druhým pilířem je, zlepšování a zvyšování rozvoje a dostupnosti služeb v digitálním světě. Třetím pilířem je posilování uživatelských dovedností pro práci s elektronikou, digitální gramotnosti a služeb poskytovaných na internetu. (Vláda ČR, 2013; Pilný, 2016)

Vláda ČR schválila dne 3. října 2018 průřezový strategický dokument Digitální Česko (Vláda ČR, 2018), který se týká veškerých dopadů digitalizace na hospodářství a společnost. Jde o soubor koncepcí zajišťující předpoklady dlouhodobé prosperity České republiky. Jeho náplň je možné definovat pojmem: "Strategie koordinované a komplexní digitalizace České republiky 2018+". "Digitální Česko" zastřešuje tři pilíře (dílní koncepce), které tvoří jeden logický celek. Pokrývá oblasti od interakce České republiky v Evropské unii v digitální agendě, přes digitální veřejnou správu, až po přípravu a interakci společnosti a ekonomiky ČR na digitalizaci. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019)

Hlavní pilíře stanovené dokumentem Digitální Česko (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019):

- **Česko v digitální Evropě**

Koncepce si klade ambici zajistit jednotný a inovativní přístup ČR k problematice digitální agendy na úrovni Evropské unie, a to v souladu s moderními technologickými trendy a s kritickým respektem k platné regulaci vycházející z EU. Cílem je prosazování priorit, zájmů a národních specifik ČR.

Tato oblast představuje soubor cílů orientovaných na budování vyjednávacích pozic a jejich využití k získání optimálních přínosů pro českou veřejnost i výkon veřejné moci na národní úrovni. Koncepce Česko v digitální Evropě je v gesci Úřadu vlády.

- **Informační koncepce ČR**

Informační koncepce ČR je zaměřena na digitalizaci v oblasti výkonu veřejné moci na národní úrovni.

Stanovuje hlavní cíle v oblasti budování informačních systémů veřejné správy a dále stanoví obecné principy správy a provozování informačních systémů veřejné správy. Jedná se o problematiku známou jako „eGovernment“ ČR.

- **Koncepce Digitální ekonomika a společnost**

Koncepce Digitální ekonomika a společnost je klíčovou a průřezovou oblastí digitalizace celé společnosti. Ministerstvo průmyslu a obchodu je jejím gestorem a ve velké části i realizátorem. Koncepce řeší problematiku, jejíž části leží mimo přímou gesci veřejné moci. Jedná se zejména o podporu pozitivních aspektů společenských i ekonomických změn souvisejících s digitální revolucí a minimalizací negativních dopadů (např. na pracovní trh). Hlavní ambicí je zajistit dlouhodobou konkurenceschopnost a celkovou prosperitu České republiky rozvojem této oblasti.

2 Proces vytváření jednotného digitálního trhu

Tato kapitola se zabývá procesem vytváření jednotného digitálního trhu EU. Data byla čerpána z webových stránek Evropské rady (Evropská rada, 2020). V závěru této kapitoly jsou významné mezníky znázorněny na časové ose.

V následujícím textu světle modrá šipka na levém okraji stránky znázorňuje aktivity Rady EU a tmavě modrá šipka ukazuje, co řešila Evropská rada.

Výchozím mezníkem při vytváření jednotného digitálního trhu je rok 2010, kdy Evropská komise představila strategii Evropa 2020 a v květnu 2010 zveřejnila zprávu nazvanou „Nová strategie pro jednotný trh – ve službách evropského hospodářství a společnosti“, kde informuje o cíli vytvořit komplexní strategii pro jednotný trh, jež by se vztahovala na všechny dotčené politiky, včetně digitální politiky. Ve zprávě je rovněž vymezeno několik iniciativ usilujících o podporu jednotného trhu prostřednictvím odstranění překážek.

Dalším významným mezníkem byl rok 2015, kdy byla vyhlášena strategie pro jednotný digitální trh.

2.1 Rok 2015

28. května 2015 Priority pro jednotný digitální trh

Rada EU: Ministři pro konkurenceschopnost členských zemí EU zdůraznili důležitost několika iniciativ v rámci strategie pro jednotný digitální trh. Zdůraznili pravidla pro autorská práva, která budou náležitě sloužit svému účelu, aktualizaci pravidel elektronického obchodování a posílení důvěry, informovanosti a ochrany spotřebitelů.

Rovněž vymezili několik prioritních opatření:

- vytvoření vhodných podmínek pro malé a střední podniky, zejména ty začínající,
- podpora digitalizace evropského průmyslu,
- používání a rozšiřování elektronické správy ve veřejné správě,
- posouzení dopadu fiskálních pravidel na digitální nástroje.

11. června 2015 Ministři pro telekomunikace podpořili digitalizovanou ekonomiku

Rada EU: Ministři se zabývali zejména těmito otázkami:

- úloha digitalizace při podpoře podnikání a růstu malých a středních podniků,
- nutnost posílit kybernetickou bezpečnost a budovat důvěru v elektronické služby.

Ministři rovněž zdůraznili, že pro zajištění účinného provádění strategie je zapotřebí řádná koordinace na vnitrostátní úrovni.

25. června 2015 Vedoucí představitelé EU vyjádřili podporu pro strategii jednotný digitální trh

Evropská rada: Vedoucí představitelé EU vyjádřili podporu strategii pro jednotný digitální trh a uvedli, že by měl být využit k podpoře inkluzivního růstu ve všech regionech EU.

2.2 Rok 2016

24. května 2016 Reforma v oblasti ochrany údajů

Rada EU: Obecné nařízení o ochraně údajů vstoupilo v platnost a bude se uplatňovat od 25. května 2018². Toto nové nařízení stanoví zvláštní právní základ pro ochranu osobních údajů, jež je Lisabonskou smlouvou z roku 2009 uznána jako základní právo v rámci práva EU.

Reforma v oblasti ochrany údajů reaguje na rychlý technologický pokrok v oblasti toku a sdílení údajů, a to stanovením práv, povinností a pravidel, jež se vztahují na jednotlivce i subjekty podílející se na zpracování údajů.

Dne 5. května 2016 vstoupilo v platnost rovněž nařízení (GDPR)³ o ochraně osobních údajů (Evropský parlament a Rada EU, 2016) zpracovávaných pro účely vymáhání trestního práva. Členské státy byly povinny nařízení implementovat do vnitrostátních právních předpisů do 6. května 2018.

Toto nařízení reaguje na skutečnost, že orgány členských států rostoucí měrou potřebují zpracovávat a vyměňovat si údaje v rámci boje proti nadnárodní trestné činnosti a

² Nařízení Evropského parlamentu a rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Evropský parlament a Rada EU, 2016)

³ GDPR (General Data Protection Regulation) - obecné nařízení o ochraně osobních údajů

terorismu. Cílem nařízení je tak ochrana práv jednotlivců při současném zajištění vysoké úrovně veřejné bezpečnosti.

Uvedenými změnami byla aktualizována pravidla obsažená v nařízení o ochraně údajů z roku 1995 a v rámcovém rozhodnutí o ochraně údajů při justiční a policejní spolupráci z roku 2008.

28. června 2016 Vedoucí představitelé EU vyzvali k „hlubšímu“ jednotnému digitálnímu trhu

Evropská rada: Ministři byli v závěrech Evropské rady vyzváni, aby od června 2017 každoročně podávali zprávu o pokroku při prohlubování jednotného trhu, a to včetně jeho digitální agendy.

28. listopadu 2016 Zeměpisné blokování: Rada schválila odstranění překážek, které brání elektronickému obchodování

Rada EU: Rada pro konkurenceschopnost se dohodla na návrhu nařízení, kterým se zakazuje neopodstatněné zeměpisné blokování mezi členskými státy. Hlavním cílem návrhu bylo předcházet diskriminaci spotřebitelů a podniků, pokud jde o přístup k cenám a k prodejním nebo platebním podmínkám při nákupu zboží a služeb v jiné zemi EU.

Zároveň bylo stanoveno, že jednání mezi Radou EU, Parlamentem a Komisí budou zahájena, až Evropský parlament k této problematice zaujme stanovisko.

2.3 Rok 2017

29. května 2017 WiFi4EU: bezplatné připojení k internetu na veřejných místech

V Radě EU bylo dosaženo shody ohledně programu „WiFi4EU“, jenž je financován Evropskou unií a jehož cílem je podpořit bezplatný internet na radnicích, v nemocnicích, v parcích a na dalších veřejných místech.

Program WiFi4EU stanovil, že obce, knihovny, nemocnice a další veřejné subjekty mohou jednoduchými správními postupy zažádat o finanční prostředky na instalaci místních bezdrátových přístupových bodů. K pokrytí až 100 % přípustných nákladů budou poskytnuty jednoduché nástroje financování, jako například poukazy. Samotný veřejný subjekt bude odpovědný za provoz připojení po dobu nejméně tří let.

8. června 2017 Nová pravidla upravující přenositelnost digitálních služeb

Rada EU přijala nová pravidla, díky nimž bude spotřebitelům, kteří zaplatili za on-line služby poskytující obsah ve vlastní zemi, umožněn přístup k těmto službám i při návštěvě jiné země v rámci EU.

Rada EU schválila, že nová pravidla začnou platit 1. dubna 2018. Na jejich základě bylo zavedeno právo přístupu k předplaceným službám ze zahraničí bez zvláštních poplatků.

21. června 2017 Reforma celounijní spolupráce v oblasti ochrany spotřebitele

Rada EU: Schválení předběžných dohod s Evropským parlamentem, jejichž předmětem je posílení spolupráce mezi vnitrostátními orgány v EU, pokud jde o prosazování právních předpisů na ochranu spotřebitele.

Mezi hlavní body patří:

- boj proti přeshraničnímu porušování právních předpisů – vnitrostátní orgány získaly větší pravomoci v oblasti ochrany spotřebitele,
- důvěra spotřebitelů v elektronický obchod – státní donucovací orgány by měly posílit harmonizaci a přistoupit k účinné spolupráci,

9. října 2017 Rada přijala program „WiFi4EU“ pro zavedení bezplatného internetu na veřejných místech

Rada EU schválila, aby EU finančně podpořila bezplatné bezdrátové přístupové body k internetové síti na veřejných místech.

V rámci tohoto nového programu nazvaného WiFi4EU byl poskytnut snadno rozpoznatelný mnohojazyčný portál, který do roku 2020 zajistí přístup k zabezpečenému vysokorychlostnímu připojení v alespoň 6 000 místních komunitách v celé EU.

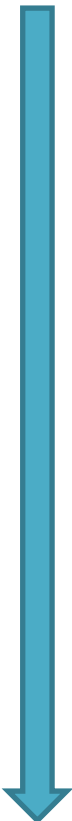
Bylo stanoveno, že celkový objem finančních prostředků EU na tento program by mohl do roku 2019 dosáhnout 120 milionů eur.

19. října 2017 Evropská rada stanovila priority pro úspěšnou digitální Evropu

Evropská rada: Vedoucí představitelé členských zemí EU se zabývali otázkou, jak může EU využít příležitosti a řešit výzvy, jež digitalizace přináší. Dohodli se na následujícím souboru priorit:

- zajištění toho, aby veřejná správa a veřejný sektor plně vstoupily do digitálního věku,
- završení strategie pro jednotný digitální trh do konce roku 2018,
- vybudování prvotřídní infrastruktury a komunikační sítě,
- přijetí společného přístupu ke kybernetické bezpečnosti,
- zintenzivnění úsilí v boji proti terorismu a internetové kriminalitě,
- vytvoření účinného a spravedlivého systému zdanění vhodného pro digitální věk.

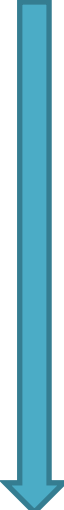

20. listopadu 2017 Rada EU pro obecné záležitosti vyzvala k posílení evropské kybernetické bezpečnosti a k utužení kybernetické odolnosti v celé EU. Tyto cíle jsou v souladu s prioritami, které stanovila Evropská rada v říjnu 2017.

Rada EU: Ministři zdůraznili, že v zájmu řešení problematiky kybernetické bezpečnosti je třeba, aby všechny země EU uvolnily nezbytné zdroje a investice. Uvítali rovněž řadu konkrétních plánů jako např.:

- zřídit v celé EU síť center kompetencí pro kybernetickou bezpečnost;
- vytvořit evropský rámec pro certifikaci kybernetické bezpečnosti;
- zajistit nezbytné nástroje pro vymáhání práva umožňující bojovat proti kyberkriminalitě;
- vypracovat koordinovanou reakci na úrovni EU na kybernetické incidenty velkého rozsahu.

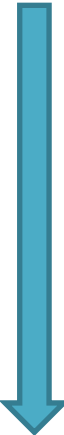
Rada rovněž vyzdvihla významnou spojitost mezi důvěrou v digitální Evropu a dosažením kybernetické odolnosti v celé EU.

30. listopadu 2017 Jednotná digitální brána: Rada EU se dohodla, že usnadní přístup k informacím a službám

Rada EU přijala postoj ke zřízení jednotné digitální brány, která bude občanům a podnikům poskytovat online informace, postupy a asistenční služby.

Do jednotné digitální brány je začleněno několik sítí a služeb, které byly zřízeny na vnitrostátní a unijní úrovni s cílem pomáhat občanům a podnikům při jejich přeshraničních činnostech. Patří sem evropská spotřebitelská centra, služba Vaše Evropa – Poradenství, síť SOLVIT, asistenční služba pro práva duševního vlastnictví, síť Europe Direct a síť Enterprise Europe Network.

15. prosince 2017 Přeshraniční přenos vysílání: mandát pro jednání s Evropským parlamentem

Rada EU: Cílem je stanovit plošnější šíření televizních a rozhlasových pořadů pocházejících z jiných členských států EU ve prospěch uživatelů. Bylo by toho dosaženo usnadněním udělování licencí k materiálům chráněným autorským právem, jež jsou v těchto audiovizuálních pořadech obsaženy.

EU by tak splnila další z hlavních cílů jednotného digitálního trhu: zajistit lepší on-line přístup k televizním a rozhlasovým pořadům v celé EU.

20. prosince 2017 Odstranění překážek bránících volnému toku údajů: Rada se dohodla na postoji

Rada EU: Cílem je posílit ekonomiku EU založenou na datech odstraněním neodůvodněných omezení, pokud jde o zeměpisnou oblast pro ukládání nebo zpracování údajů. Nový předpis by současně zajistil přístup orgánů k údajům uchovávaným nebo zpracovaným v jiném členském státě, aby mohly vykonávat své povinnosti. Nová pravidla v zásadě povedou k vytvoření jednotného trhu pro služby uchovávání a zpracování údajů.

2.4 Rok 2018

27. února 2018 Zeměpisné blokování: Rada EU přijala nařízení o odstranění překážek, které brání elektronickému obchodování

Rada EU přijala nařízení, díky kterému budou překážky bránící elektronickému obchodování odstraněny tím, že se zamezí diskriminaci na základě státní příslušnosti, místa bydliště či místa usazení zákazníků.

27. září 2018 Jednotná digitální brána: Rada přijala nařízení

Rada EU přijala nařízení o zřízení jednotné digitální brány.

Nová digitální brána poskytne občanům a podnikům přístup k on-line informacím a postupům, asistenčním službám a službám pro řešení problémů.

24. října 2018 Aktualizovaná pravidla pro internetovou doménu .eu: Rada se dohodla na svém postoji

Rada EU: Tato navrhovaná revize pravidel pro internetovou doménu .eu by rovněž zajistila soulad s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR). S téměř 4 miliony registrací představuje doména .eu jednu z nejrozsáhlejších mezinárodně používaných národních domén nejvyšší úrovně. Přispívá k bezpečnosti a ochraně on-line prostředí a zajišťuje celoevropskou přítomnost na globálním digitálním trhu.

4. prosinec 2018 Program Digitální Evropa: Rada se dohodla na svém postoji

Rada EU: EU zřizuje nový program financování nazvaný Digitální Evropa, který má být zahájen v roce 2021 a jehož cílem bude podporovat digitální transformaci evropské společnosti a hospodářství.

Rada se dohodla na postoji k návrhu, který má za cíl zintenzivnit rozsáhlé zavádění klíčových digitálních technologií a podnítit jejich využívání.

Rada EU: Schválení dohody a aktualizovaných pravidel pro internetovou doménu .eu. Doména .eu je internetová doména EU nejvyšší úrovně, pod níž si může kdokoli, kterákoliv organizace nebo podnik usazený v EU – a brzy též kterýkoliv evropský občan žijící mimo EU – zaregistrovat své vlastní doménové jméno. Je považována za základní stavební kámen evropské internetové identity.

2.5 Rok 2019

6. února 2019 EU posiluje svou ekonomiku založenou na datech: Rada schválila dohodu o širším opakovaném používání veřejných údajů

Rada EU: Velké množství údajů veřejného sektoru, jako jsou meteorologické údaje a údaje o životním prostředí, bude rychleji a snadněji dostupné pro účely vytváření nových produktů a služeb.

Velvyslanci při EU⁴ tento den potvrdili dohodu mezi předsednictvím Rady a Evropským parlamentem ohledně reformy, kterou se upraví pravidla EU týkající se opakovaného použití údajů veřejného sektoru. Tímto způsobem budou stimulovány digitální inovace, a to zejména v oblasti umělé inteligence.

13. března 2019 Program Digitální Evropa: velvyslanci při EU potvrdili dohodu

Rada EU: Na podporu digitalizace hospodářství a společnosti v členských státech zřizuje EU nový program financování na období 2021–2027 – Digitální Evropa.

Cílem je podporovat rozsáhlé zavádění a využívání klíčových digitálních technologií, jako jsou aplikace umělé inteligence a nástroje kybernetické bezpečnosti.

7. června 2019 Unijní vize digitalizované Evropy: nikoho neopomenout

Rada EU přijala závěry o budoucnosti vysoce digitalizované Evropy po roce 2020: Související dokument byl nazván „Posílení digitální a hospodářské konkurenceschopnosti v Unii a digitální soudržnosti“.

Rada v závěrech poukazuje na hlavní priority a výzvy pro silnou, konkurenceschopnou, inovativní a vysoce digitalizovanou Evropu. Odkazuje se v nich na:

- podporu inovací i evropských klíčových digitálních technologií;
- posílení kapacity Evropy v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- zlepšování v oblasti digitálních dovedností;
- rozvoj gigabitové společnosti, včetně 5G.

V závěrech se rovněž zdůrazňuje, že je třeba zvýšit počet žen v tomto odvětví a umožnit všem zranitelným skupinám těžit z výhod digitalizace tak, aby nikdo nebyl opomenut.

⁴ Velvyslanec při EU je stálý představitel členského státu při EU, který působí jako hlavní spojovacím článkem mezi administrativou členské země a orgány EU.

14. června 2019 Rada EU zavedla povinnosti týkající se transparentnosti pro on-line platformy

Rada EU zavedla nová pravidla, která podnikům zajistí transparentnější, spravedlivější a předvídatelnější on-line prostředí, jakož i účinný systém pro uplatňování nároků na náhradu škody nebo pro zjednání nápravy.

Nařízení Rady EU se vztahuje mimo jiné na tyto on-line platformy:

- on-line tržiště,
- on-line obchody se softwarovými aplikacemi nebo internetová sociální média.

Zahrnuty jsou rovněž internetové vyhledávače, a to bez ohledu na jejich místo usazení, pokud slouží podnikovým uživatelům usazeným v EU a nabízejí zboží nebo služby spotřebitelům, kteří se rovněž nacházejí na území EU.

2.6 Rok 2020

9. června 2020 Závěry Rady EU: utváření digitální budoucnosti Evropy

Rada EU přijala závěry, které se zabývají širokou škálou otázek souvisejících s prováděním digitální strategie EU. Mezi oblasti, kterých se tyto závěry týkají, patří:

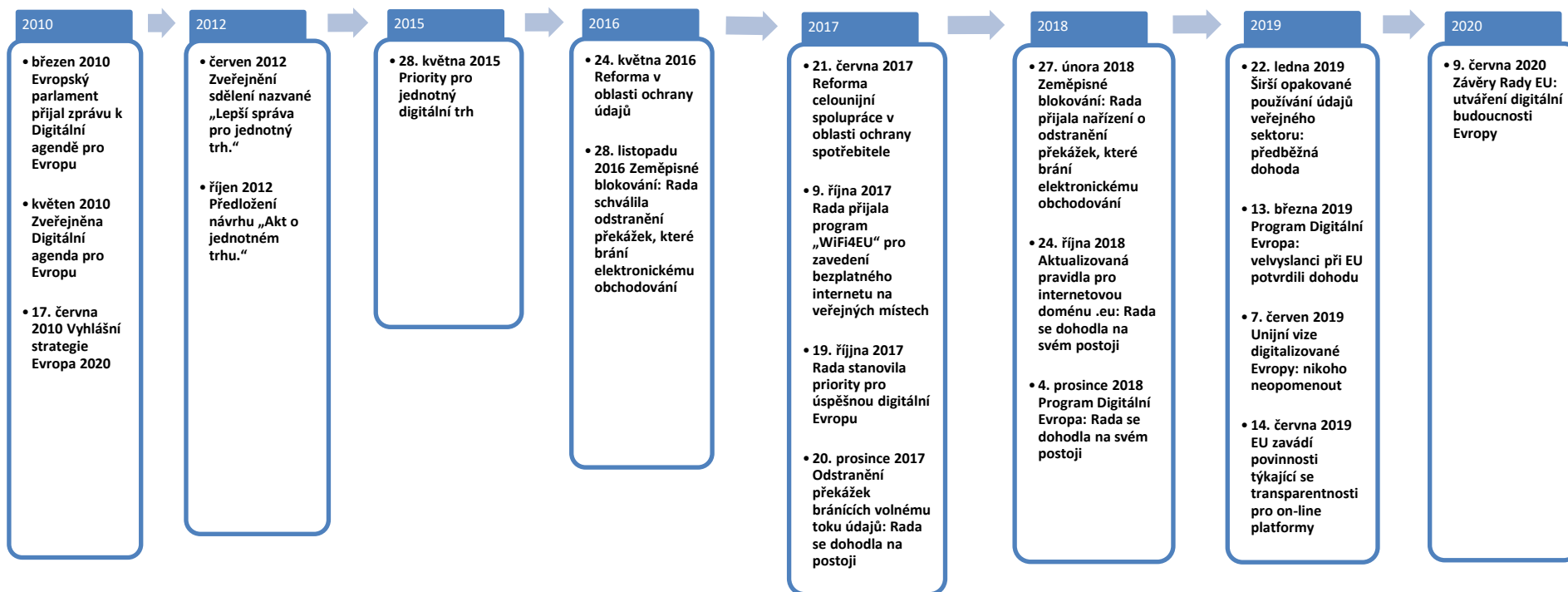
- konektivita,
- digitální hodnotové řetězce,
- elektronické zdravotnictví (e-Health),
- ekonomika založená na datech,
- umělá inteligence,
- digitální platformy.

Závěry rovněž zahrnují dopad digitální transformace na boj proti pandemii a její zásadní úlohu při oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19.

2.7 Časová osa vytváření jednotného digitálního trhu

Významné mezníky ve vytváření jednotného digitálního trhu EU shrnuje časová osa uvedená v obrázku 1.

Obrázek 1 Časová osa vytváření jednotného digitálního trhu s nejdůležitějšími rozhodnutími Evropské rady a Rady EU

Zdroj: vlastní zpracování (2020)

3 Plnění strategických cílů JDT v EU a ČR

Tato kapitola se zabývá plněním strategických cílů jednotného digitálního trhu v EU a ČR. V této souvislosti jsou také analyzovány a vyhodnoceny hodnoty dvou vybraných indexů (DESI a EDI), které se používají pro měření digitalizace ekonomiky.

3.1 Aktivity EU při plnění vybraných cílů JDT

Následující text uvádí aktivity EU při plnění vybraných cílů JDT. Přehled všech cílů je uvedený v kapitole 1.3.

1. Cíl: stimulace elektronického obchodu v EU (zákaz geo-blockingu)

Evropská komise předložila návrh týkající se zákazu zeměpisného blokování (European Parliament & Council, 2016) Evropské radě a Evropskému parlamentu dne 25. května 2016. Tento návrh byl předložen spolu s dalšími doplňkovými legislativními návrhy o přezkoumání nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a o službách přeshraničního dodávání zásilek s hlavním cílem dosáhnout dalšího pokroku při dokončování jednotného digitálního trhu EU.

27. února 2018 bylo Radou EU přijato nařízení, které má za cíl zakázat neoprávněné zeměpisné blokování (geo-blocking) v rámci vnitřního trhu. Tento zákaz je důležitou součástí strategie pro jednotný digitální trh EU. Nařízení také zahrnuje například ukončení poplatků za roaming při volání ze zahraničí, požadavek na snížení ceny přeshraničního doručování balíků a další. Díky tomuto nařízení se zabrání především diskriminaci spotřebitelů a podniků.

Jedná se o řešení pro zvýšení efektivnosti elektronického fungování podniků, zlepšení jejich procesů prodeje, nakupování, řízení lidských zdrojů, financí a mnoho dalších, zlepšení administrativy organizace.

Nařízení EU 2018/302 (Evropský parlament a rada EU, 2018) vstoupilo v platnost dne 3. 12. 2018. Tím byl naplněn výše uvedený cíl a došlo k zákazu geo-blockingu v EU.

2. Cíl: aktualizace audiovizuálních předpisů EU

Poprvé směrnice o audiovizuálních mediálních službách (Evropský parlament a Rada EU, 2010) vznikla v roce 2010. Zajišťuje, že spotřebitelé budou dostatečně chráněni při využívání služeb na internetu. Smyslem této směrnice je zajistit rovnováhu mezi

ochranou spotřebitele a konkurenceschopností podniků. Evropská rada dosáhla obecného přístupu v květnu 2017. Zde se názory ministrů nejvíce rozcházely v otázkách rozšíření pole působnosti této směrnice na platformy pro sdílení videonahrávek a podpory evropských děl u služeb na vyžádání. Pouze osm členských států hlasovalo proti tomuto přístupu, především kvůli důvodu rozšíření oblasti působnosti na audiovizuální sociální média. Dále také možnost požádat o finanční příspěvek od některých subjektů televizního vysílání. Proběhlo deset trialogů⁵. Až devátý neformální trialog konaný dne 26. dubna 2018 zajistil dohodu, která vyřešila dosud nevyřešené klíčové otázky a připravila půdu k dosažení konečné dohody.

Díky podpoře Evropské komise byla jednání uzavřena neformální dohodou o této revizi dne 6. června 2018. Úplné a konečné kompromisní znění bylo potvrzeno.

Výborem stálých zástupců⁶ dne 13. června 2018. Dne 6. listopadu 2018 Rada EU přijala oficiální revidovanou směrnici o audiovizuálních a mediálních službách EU.

Dne 14. listopadu 2018 vstoupila v platnost směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2018/1808 (Evropský parlament a Rada EU, 2018) a tím byl tento cíl naplněn a došlo k tomu, že spotřebitelé jsou dostatečně chráněni v online prostředí a zároveň díky splnění tohoto cíle je možné udržet konkurenceschopnost evropského audiovizuálního odvětví při zachování obecných zájmů například ochrana spotřebitele, ochrana nezletilých, kulturní rozmanitosti.

3. Cíl: zvýšení schopnosti reakce Unie na kybernetické útoky

Rada EU poprvé od vytvoření EU přijala 17. května 2016 první pravidla kybernetické bezpečnosti. (Evropský parlament a Rada EU, 2016) V platnost vstoupila v červenci 2016. Dále byla přijata směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů tzv. NIS, která má za cíl zlepšit spolupráci mezi členskými státy především v oblasti kybernetické bezpečnosti. Dále EU pracuje i na průřezových bezpečnostních opatřeních, která především cílí na kybernetické hrozby v několika dalších oblastech. Jedná se o **boj proti organizované trestné činnosti**, kde boj proti kyberkriminalitě je zařazen mezi 10 hlavních priorit na období 2018-2021. **Společná zahraniční a bezpečnostní politika**, kde jde o opatření, které mají odrazovat od kybernetických útoků. V září 2017 provedla

⁵ Diskuse, do níž se zapojuje třetí neutrální osoba, která se snaží usnadnit dohodu mezi účastníky jednání

⁶ je útvar, jehož pracovníci jsou nápomocni Evropské radě. Pomáhá organizovat činnost Rady EU a zajišťuje její soudržnost

Evropská komise přezkum strategie kybernetické bezpečnosti EU a mandátu ENISA tak, aby je sladila s nově vzniklým unijním rámcem pro kybernetickou bezpečnost.

9. dubna 2019 Rada EU přijala nařízení známé jako Akt o kybernetické bezpečnosti (European Parliament & Council, 2019), díky kterému se zavádí soustava celounijních systémů certifikace. Dále se zřídila Agentura EU pro kybernetickou bezpečnost, která přebírá a posiluje úlohu Agentury Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací tzv. ENISA.

Dne 17. května 2019 vstoupilo v platnost nařízení Rady EU 2019/796 (Evropská rada, 2019) o omezujících opatřeních proti kybernetickým útokům ohrožujícím Unii nebo její členské státy. Tento cíl je také naplněn. Díky tomuto nařízení došlo ke zlepšení ochrany EU v online prostředí a také byly stanoveny postupy, jak v případě kybernetického napadení některého členského státu EU postupovat.

4. Cíl: zlepšit online přístupy k informacím a postupům v celé EU

Ke splnění tohoto cíle Evropská komise dne 2. května 2017 předložila návrh na vytvoření jednotné digitální brány. Reagovala tak na výzvy podniků a občanů EU ohledně snazšího a přehlednějšího přístupu k informacím a postupům. Strategie pro jednotný digitální trh (European Commission, 2015) uznává, že potřeby podniků a občanů EU v jejich vlastních zemích a zároveň napříč hranicemi EU by mohly být mnohem lépe naplněny, pokud dojde k integraci současných evropských portálů, služeb, sítí a systému a jejich vzájemného propojení na jediném místě v jednotné digitální bráně.

27. září 2018 Rada EU přijala nařízení o vytvoření jednotné digitální brány, která má poskytovat podnikům a občanům v celé EU lepší a rychlejší přístup k online informacím a postupům a také poskytovat služby pro řešení problémů. K přijetí této dohody došlo v návaznosti na dohodu s Evropským parlamentem, které bylo dosaženo dne 17. prosince 2013. Jednotná digitální brána používá již existující název „Vaše Evropa“ a společné uživatelské rozhraní. Rozhraní je dostupné ve všech úředních jazycích EU. Díky rozhraní je zajištěn centralizovaný přístup k informacím o výkonu práv na mobilitu v EU.

Dne 2. října 2018 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2018/1724 (Evropský parlament a Rada EU, 2018), tím byl tento cíl naplněn a došlo

k tomu, že občané i podniky mají kdekoliv v rámci EU, snadný online přístup k informacím a postupům. Došlo ke snížení administrativní zátěže.

5. Cíl: reforma ochrany osobních údajů

Reforma ochrany osobních údajů je legislativní balíček, který Evropská komise představila v roce 2012. Dne 17. prosince 2015 Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci podpořil znění návrhů, která byla dohodnutá během jednání trialogů.

Dne 18. prosince 2015 bylo Výborem stálých zástupců potvrzeno kompromisní znění návrhů, která se týkala reformy v oblasti ochrany osobních údajů. Evropská rada, Evropská komise a Evropský parlament se dohodli dne 15. prosince 2015

Evropská rada přijala dne 8. dubna 2016 svůj postoj v prvním čtení v oblasti reformy osobních údajů, který představuje předstupu pro konečné přijetí tohoto balíčku legislativních opatření.

Dne 24. května 2016 vstoupilo v platnost obecné nařízení (GDPR) o ochraně osobních údajů (Evropský parlament a Rada EU, 2016). Aplikovalo se až dne 25. května 2018. Díky tomuto nařízení musí každá organizace důsledně chránit osobní data, dále je vyžadován svobodný, informovaný a jednoznačný souhlas od občanů pro zpracování osobních údajů, každý občan může žádat, aby bez zbytečného odkladu došlo k vymazání jeho osobních údajů a další.

Naplnění vybraných cílů JDT uvedených v předchozím textu shrnuje tabulka č. 2.

Tabulka 2 Shrnutí naplnění vybraných cílů JDT

Vybrané cíle JDT	Stav
<p>Cíl 1: Stimulace elektronického obchodu v EU (geo-blocking) - opatření proti diskriminaci</p>	<p>27. února 2018 přijato nařízení o zákazu geo-blockingu. 3. prosince 2018 byl tento cíl splněn, kdy vstoupilo v platnost nařízení EU 2018/302 (Evropský parlament a Rada EU, 2018).</p>
<p>Cíl 2: Aktualizace audiovizuálních předpisů EU</p>	<p>Dne 14. listopadu 2018 byl tento cíl splněn, kdy vstoupila v platnost směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2018/1808 (Evropský parlament a Rada EU, 2018).</p>
<p>Cíl 3: Zlepšení schopností reakce EU na kybernetické útoky</p>	<p>9. dubna 2019 Rada EU přijala nařízení Akt o kybernetické bezpečnosti (European Parliament & Council, 2019). Dne 17. května 2019 byl tento cíl splněn, kdy vstoupilo v platnost nařízení Rady EU 2019/796 (Evropská rada, 2019).</p>
<p>Cíl 4: Zlepšení online přístupů k informacím a postupům celé EU</p>	<p>27. září 2018 Rada EU přijala nařízení o vytvoření jednotné digitální brány - lepší a rychlejší přístup k online informacím a postupům. Dne 2. října 2018 byl tento cíl splněn, kdy vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2018/1724 (Evropský parlament a Rada EU, 2018)</p>
<p>Cíl 5: Reforma ochrany osobních údajů</p>	<p>Dne 24. května 2016 byl tento cíl splněn, kdy vstoupilo v platnost obecné nařízení (GDPR) o ochraně osobních údajů (Evropský parlament a Rada EU, 2016). Aplikovalo se až dne 25. května 2018.</p>

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

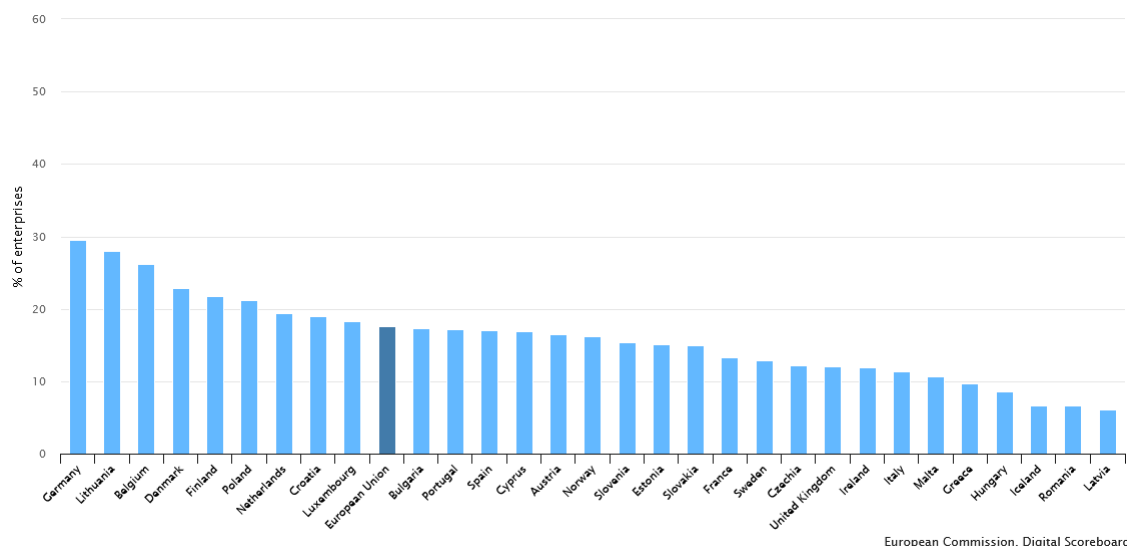
3.2 Přípravenost ČR na JDT

3.2.1 Elektronické podnikání (e-Business)

Pro úspěšné vytvoření a fungování jednotného digitálního trhu je podstatné mít fungující elektronické podnikání. Je to velmi důležitý předpoklad, protože elektronické podnikání má především zlepšit péči o zákazníka, dále umožňuje lepší komunikaci s dodavateli v rámci celé EU. Využívání e-Business se sleduje pomocí ukazatele **podniků sdílející elektronické informace v dodavatelském řetězci** a týká se odesílání / přijímání všech typů informací v dodavatelském řetězci (např. Úrovně zásob, plány výroby, prognózy, postup dodávek) prostřednictvím počítačových sítí nebo prostřednictvím webových stránek, ale vylučuje e-mailové zprávy.

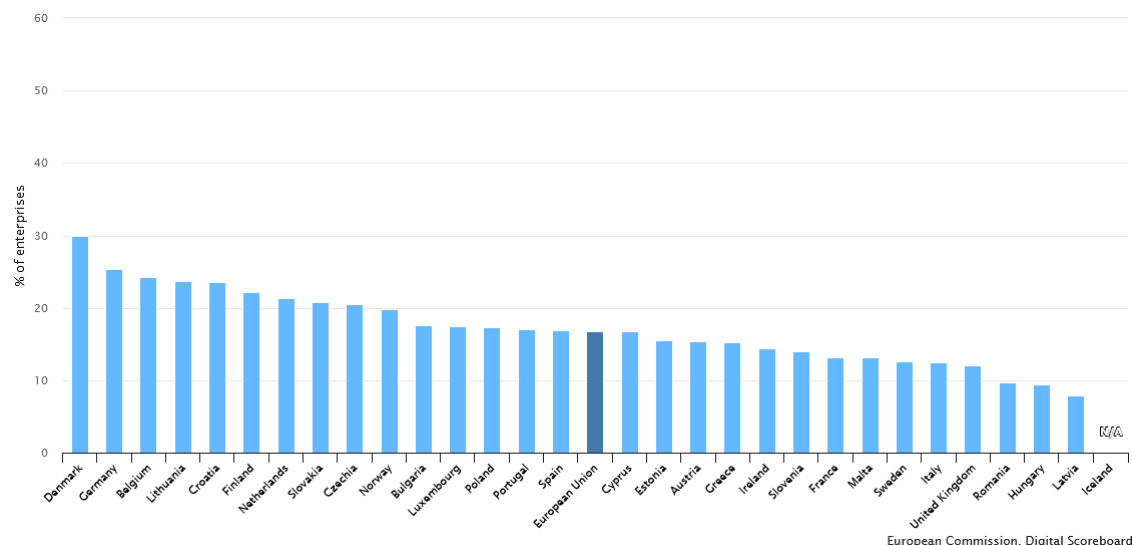
Z obrázků 2 a 3 vyplývá, že ČR má problém v oblasti sdílení elektronických informací v dodavatelském řetězci. Data za rok 2017 (viz obr. 2) ukazují, že ve srovnání s rokem 2015 (viz obr. 3) se v ČR snížil procentní podíl podniků, které sdílejí elektronické informace v dodavatelském řetězci. V této oblasti ČR se nachází v problému, protože nedochází k úplnému plnění podmínek pro digitalizaci ekonomiky.

Obrázek 2 Podniky sdílející elektronické informace v dodavatelském řetězci 2017

Zdroj: European Commission (n.d.)

Obrázek 3 Podniky sdílející elektronické informace v dodavatelském řetězci 2015

Zdroj: European Commission (n.d.)

3.2.2 Elektronická veřejná správa (e-Government)

Pro úspěšné vytvoření a fungování jednotného digitálního trhu je podstatné mít fungující elektronickou veřejnou správu. Je to velmi důležitý předpoklad pro fungování JDT, protože elektronická veřejná správa umožňuje občanům pracovat, studovat, bydlet a pobírat důchod kdekoli v rámci Evropské unie a dále podnikatelům umožňuje vytvořit a provozovat podnik kdekoli v EU.

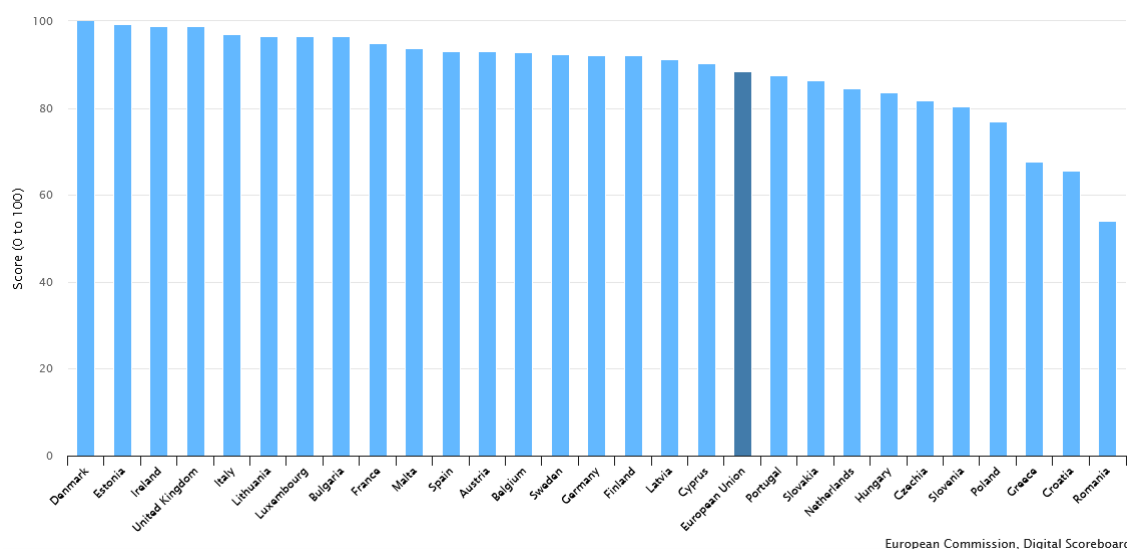
Ukazatel **digitální veřejné služby pro podniky** obecně odráží podíl veřejných služeb potřebných pro zahájení podnikání a pro provádění běžných obchodních operací, které jsou k dispozici online pro domácí i zahraniční uživatele. Služby poskytované prostřednictvím portálu získávají vyšší skóre, služby, které poskytují pouze informace (ale musí být dokončeny offline), získávají menší hodnotu skóre.

Do rozsahu jsou zahrnuty následující životní události: Zahájení podnikání, Ztráta a nalezení zaměstnání, Studium, Pravidelné obchodní operace, Vlastnictví a řízení automobilu, Zahájení řízení o drobných pohledávkách.

V této oblasti budeme na vybraných grafech v letech 2018 a 2019 porovnávat podíl veřejných služeb pro podnikání rámci EU a ČR.

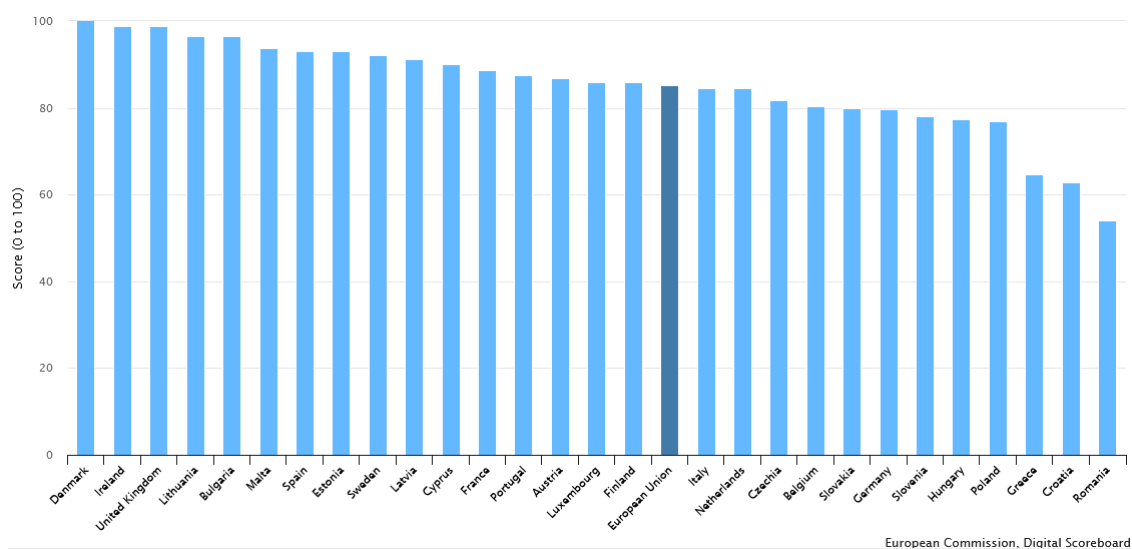
Z obrázků číslo 4 a 5 vyplývá, že ČR v této oblasti v letech 2018 a 2019 udělala menší pokrok a tak se blíží k lepší digitalizaci. Nadále se však drží pod celkovým průměrem EU.

Obrázek 4 Digitální veřejné služby pro podniky v roce 2019

Zdroj: European Commission (n.d.)

Obrázek 5 Digitální veřejné služby pro podniky v roce 2018

Zdroj: European Commission (n.d.)

3.2.3 Digitální dovednosti a využití externích IT techniků ve firmách

Pro úspěšné vytvoření a fungování jednotného digitálního trhu je podstatné, aby občané EU měli potřebnou úroveň digitálních dovedností. Je to velmi důležitý předpoklad pro správné fungování jednotného digitálního trhu, protože když občané EU nebudou umět správně používat moderní technologie (mobil, PC a další), tak jednotný digitální trh nebude moc dobře fungovat.

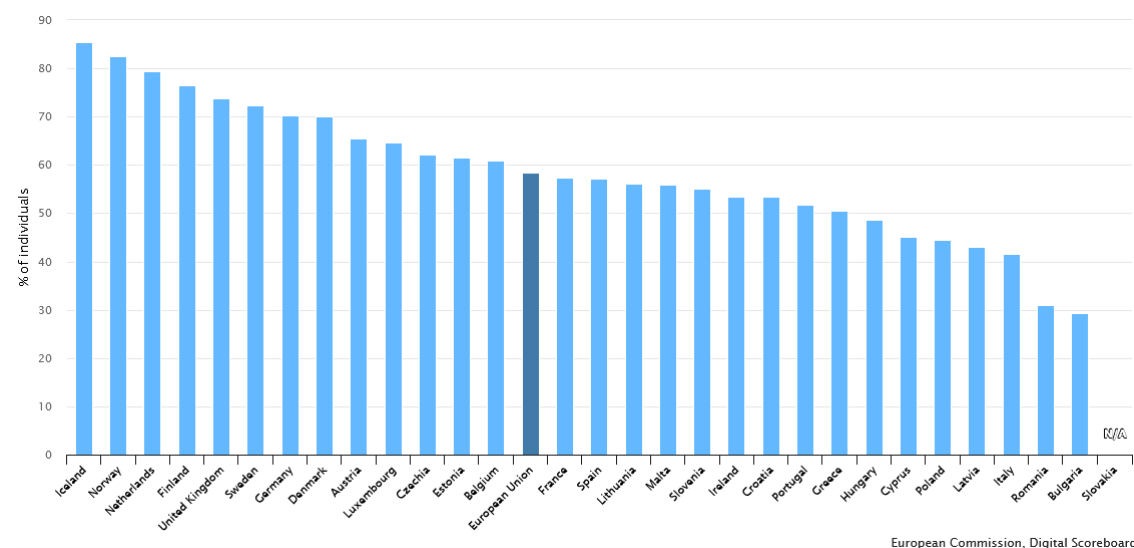
Jednotlivci, kteří mají základní digitální dovednosti

Jednotlivci, kteří nepoužívají internet, jsou klasifikováni bez digitálních dovedností. Aby mohl být jednatlivec klasifikován jako jednatlivec s digitálními dovednostmi stupně „základní nebo nad základní“, musí mít základní nebo nadstandardní dovednosti ve všech čtyřech oblastech digitální kompetence zahrnutých do indexu digitální dovednosti: informace, komunikace, tvorba obsahu a řešení problémů.

V této oblasti budeme na vybraných grafech v letech 2017 a 2019 porovnávat jednatlivece, kteří mají alespoň základní digitální dovednosti v rámci EU a ČR.

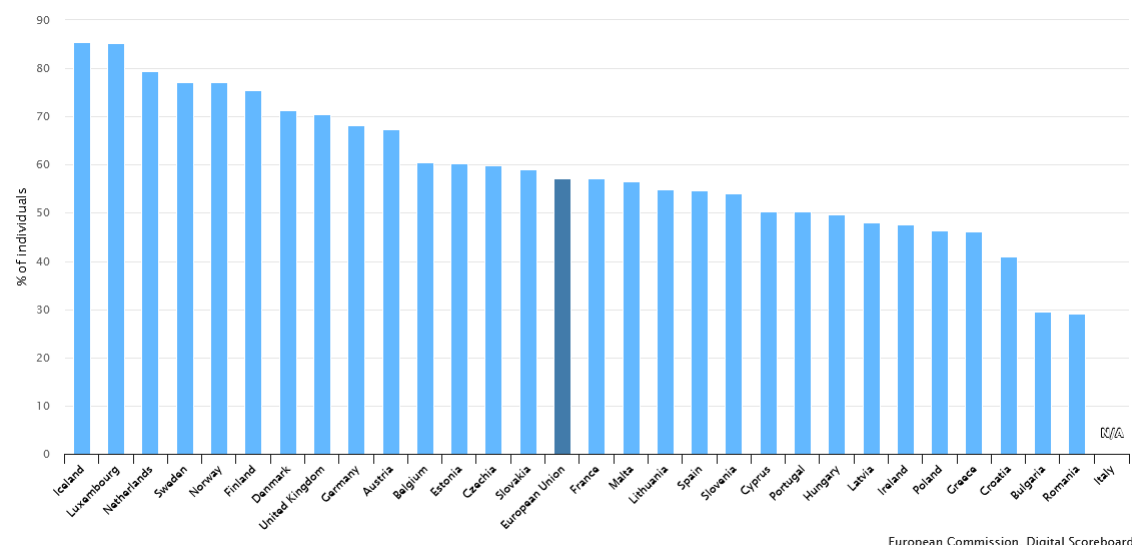
Z obrázků číslo 6 a 7 vyplývá, že ČR v této oblasti nemá problém s digitálním vzděláním jednatlivců. V roce 2019 se ČR nacházela nad průměrem EU. To znamená, že je splněna jedna ze základních podmínek pro digitalizaci ekonomiky.

Obrázek 6 Jednatlivci, kteří mají základní digitální dovednosti v roce 2019

Zdroj: European Commission (n.d.)

Obrázek 7 Jednotlivci, kteří mají základní digitální dovednosti v roce 2017

Zdroj: European Commission (n.d.)

3.2.4 Pokrytí venkovských oblastí 4G mobilním připojením (LTE)

Pokrytí venkovských oblastí 4G mobilním připojením, je jedna ze základních podmínek pro digitalizaci ekonomiky. Bez pokrytí domácností internetem by digitalizace ekonomiky byla dost obtížná, stejně tak by bylo obtížné zajistit fungující jednotných digitální trh.

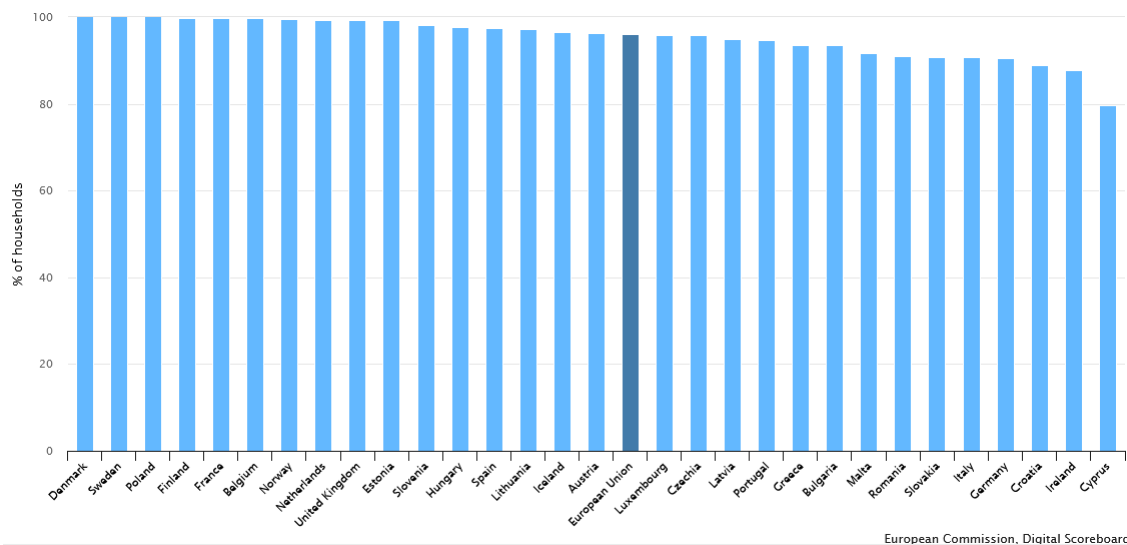
Pokrytí je indikátor definovaný jako procento domácností žijících ve venkovských oblastech, které jsou pokryté pokročilou mobilní širokopásmovou sítí čtvrté generace (protokol LTE). Venkovské oblasti jsou definovány jako oblasti s méně než 100 lidmi na km².

V této oblasti jsou porovnávány data za roky 2017 a 2018, aktuálnější data ještě nejsou dostupná. Z obrázků č. 8 a 9 lze vyčíst, že téměř ve všech zemích je procento pokrytí 4G velmi vysoké. V roce 2017 a 2018 měla ČR pokryto 95,8 % domácností ve venkovských oblastech. V rámci EU došlo oproti roku 2017 zvýšení o 5,2 procentních bodů na hodnotu 96,1 %.

Z obrázků 8 a 9 vyplývá, že ČR nemá problém s pokrytím domácností ve venkovských oblastech 4G mobilním připojením, tudíž je splněna jedna ze základních podmínek pro digitalizaci ekonomiky.

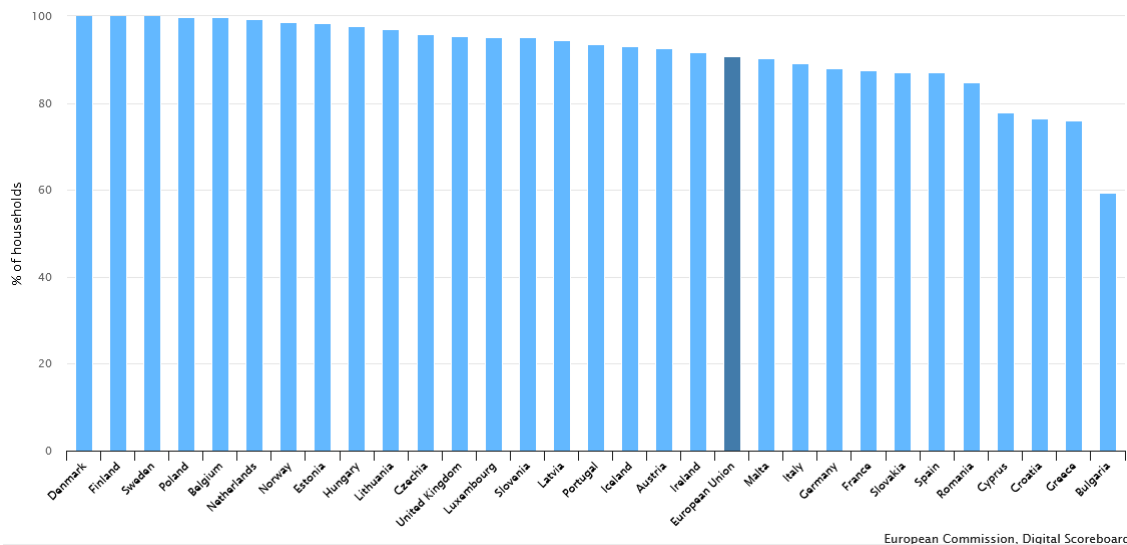
Otázkou zůstává, jak to bude teď, kdy se země EU přou o to, kdo bude budovat 5G síť v rámci EU.

Obrázek 8 Pokrytí domácností ve venkovských oblastech 4G mobilním širokopásmovým připojením v roce 2018

Zdroj: European Commission (n.d.)

Obrázek 9 Pokrytí domácností ve venkovských oblastech 4G mobilním širokopásmovým připojením v roce 2017

Zdroj: European Commission (n.d.)

3.3 Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI)

Pokrok členských států EU směrem k digitální ekonomice a společnosti se v EU měří pomocí indexu DESI.

Index digitální ekonomiky a společnosti je ukazatel, který sleduje a shrnuje vývoj jednotlivých členských států v oblasti digitální konkurenceschopnosti. Dělí se do pěti dimenzí, a každá je dále rozdělena do dílčích aspektů. (European Commission, n.d.; Veber, 2018)

Tabulka 3 Dílčí složky indexu DESI

Konektivita	Pevné širokopásmové připojení (sítě), mobilní širokopásmové připojení a jeho ceny
Lidský kapitál	Využívání internetu, základní a pokročilé digitální dovednosti
Využívání internetových služeb	Využívání obsahu, komunikace a on-line transakcí občany
Integrace digitálních technologií	Digitalizace podniků a elektronické obchodování
Digitální veřejné služby	Elektronická veřejná správa (eGovernment) a elektronické zdravotnictví (eHealth)

Zdroj: Evropská komise (2018)

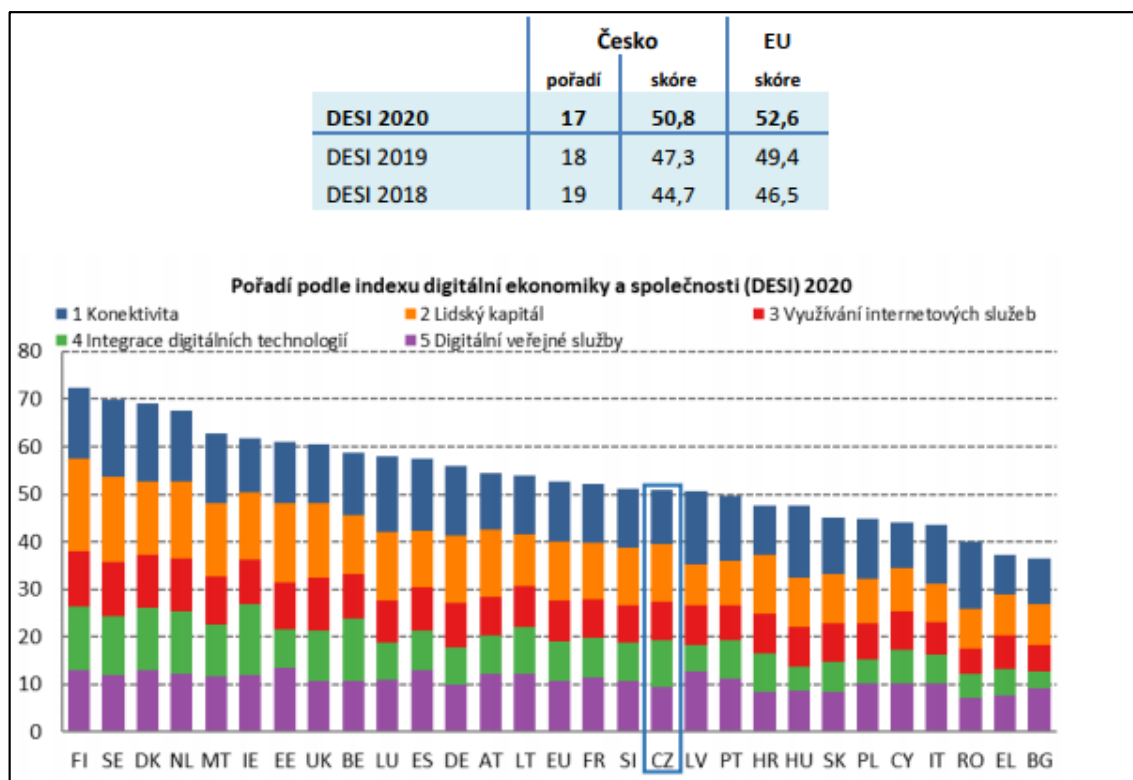
Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI) měří pokrok členských států EU směrem k digitální ekonomice a společnosti na základě údajů Eurostatu i specializovaných studií a metod sběru dat. Hodnoty indexu se počítají za kalendářní rok. Metodika indexu se v roce 2020 změnila tak, aby byl zohledněn nejnovější technologický vývoj. Index DESI za předchozí roky byl pro všechny země přepočítán podle nové metodiky. Skóre a pořadí zemí se tedy mohlo ve srovnání s dříve publikovanými hodnotami změnit. Hodnoty DESI zveřejněné v roce 2020 jsou spočítané podle dat z roku 2019, proto je do hodnocení zahrnuta i Velká Británie, která v roce 2020 ukončila své členství v EU. (European Commission, 2020)

V souvislosti s plánem na podporu oživení Evropy (European Commission, 2020), přijatým dne 27. května 2020, bude DESI podkladem pro konkrétní analýzy pro

jednotlivé země a doporučení pro digitalizaci v rámci evropského semestru⁷. (European Commission, 2020)

Níže v obrázku číslo 10 jsou zobrazeny dílčí hodnoty indexu DESI a porovnání ČR s ostatními zeměmi EU a celou EU.

Obrázek 10 Index DESI – celkové porovnání ČR se zeměmi EU 2018-2020

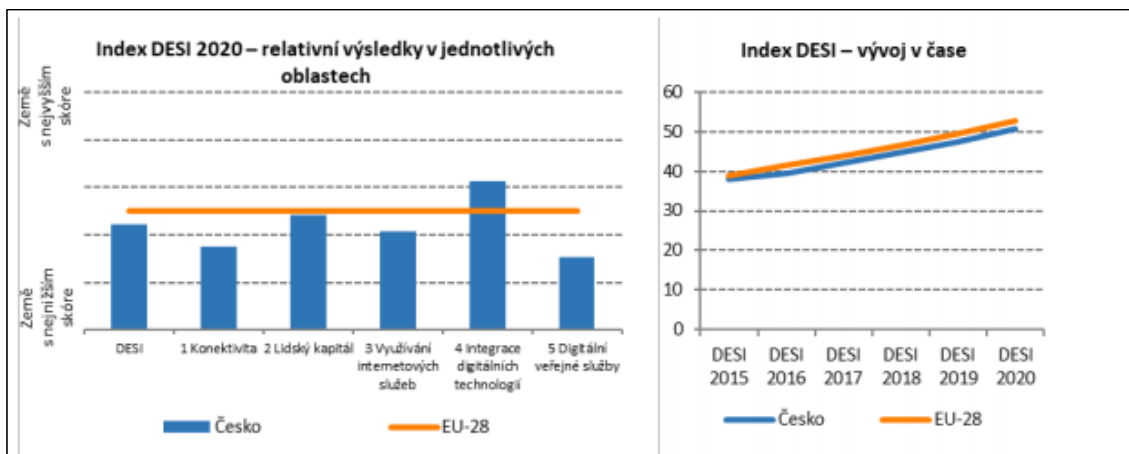

Zdroj: Evropská komise (2020)

Z grafu v obrázku číslo 10 lze vyčíst, že ČR se za rok 2019 umístila na 18. pozici z 28 států a nachází se poměrně hluboko pod průměrem EU. V roce 2020 si ČR polepšila na 17. místo. Z grafu lze vyčíst, že se ČR zlepšuje v oblasti integrace digitálních služeb, využívání internetových služeb a u lidského kapitálu, kde podíl osob zaměstnaných v oboru informačních a komunikačních technologií a také podílu absolventů v oboru výrazně vzrostl. ČR si velmi dobře vede v oblasti integrace digitálních technologií, kde výsledky převyšují průměr EU (viz obr. 11).

⁷ Evropský semestr je proces koordinace fiskálních a hospodářských politik v EU. Hlavní část procesu se zaměřuje na období šesti měsíců od začátku každého roku, proto název evropský semestr.

Obrázek 11 Výsledky v jednotlivých oblastech DESI a vývoj v čase (ČR a EU)

Zdroj: Evropská komise (2020)

Z obrázku číslo 11 je jasně vidět, že ČR v porovnání s EU si vede nejlépe ve čtvrté oblasti – Integrace digitálních technologií, naopak nejhůře na tom je v oblasti zavádění veřejné digitální správy a nedostatečné úrovni digitálních dovedností obyvatel. Co se týká vývoje indexu DESI v čase, tak ČR stále zůstává za průměrem EU.

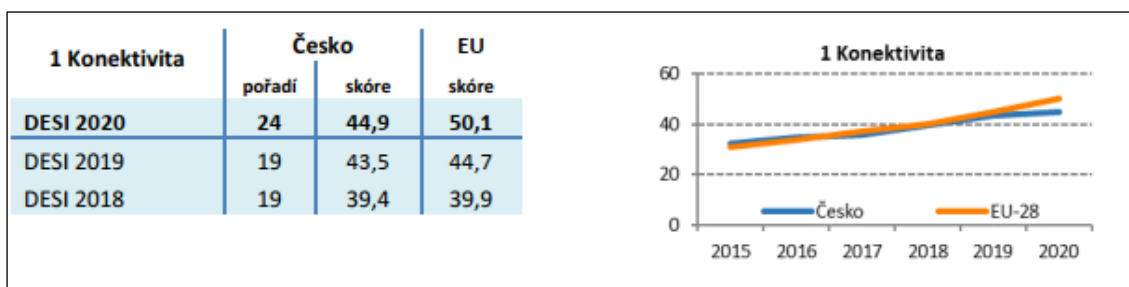
3.4 Hodnocení EU a ČR podle indexu DESI

Díličí hodnoty DESI v ČR a EU jsou uvedeny a okomentovány v následujícím textu.

3.4.1 Konektivita

Díličí oblast Konektivita zahrnuje využití pevného širokopásmového připojení, pokrytí sítěmi 4G a 5G, využití mobilního širokopásmového připojení a další.

Obrázek 12 Konektivita - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020

Zdroj: Evropská komise (2020)

Obrázek 13 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti konektivita

	Česko			EU
	DESI 2018 hodnota	DESI 2019 hodnota	DESI 2020 hodnota	DESI 2020 hodnota
1a1 Celkové využití pevného širokopásmového připojení % domácností	73 % 2017	74 % 2018	74 % 2019	78 % 2019
1a2 Využití pevného širokopásmového připojení s rychlostí alespoň 100 Mb/s % domácností	16 % 2017	18 % 2018	20 % 2019	26 % 2019
1b1 Pokrytí rychlým širokopásmovým připojením (NGA) % domácností	89 % 2017	90 % 2018	92 % 2019	86 % 2019
1b2 Pokrytí pevnými sítěmi s velmi vysokou kapacitou % domácností	26 % 2017	28 % 2018	29 % 2019	44 % 2019
1c1 Pokrytí sítěmi 4G % domácností (průměr pokrytí jednotlivými operátory)	99 % 2017	99 % 2018	100 % 2019	96 % 2019
1c2 Využití mobilního širokopásmového připojení Počet účastníků na 100 obyvatel	81 2017	82 2018	96 2019	100 2019
1c3 Připravenost na 5G Přidělené spektrum jako % celk. harmonizovaného spektra 5G	–	17 % 2019	17 % 2020	21 % 2020
1d1 Index cen širokopásmového připojení Hodnocení na stupnici 0–100	–	–	57 2019	64 2019

Zdroj: Evropská komise (2020)

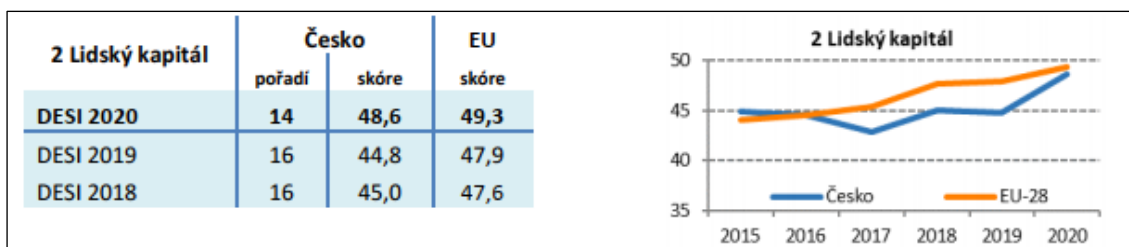
Z obrázku číslo 13 hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti konektivita při porovnání ČR a EU lze jasně vidět, že procentní růst hodnot ve všech ukazatelích, kromě ukazatelů pokrytí rychlým širokopásmovým připojením a pokrytí sítěmi 4G, evidentně zpomalil a propadl se pod průměr EU. Z obrázku číslo 11 vyplývá, že ČR má v oblasti konektivity skóre ve výši 44,9 a propadla se z 19. místa na 24. místo.

ČR v podoblastech pokrytí rychlým širokopásmovým připojením (NGA) a pokrytí sítěmi 4G je velmi úspěšná a umístila se nad průměr celé EU. Hodnota v podoblasti pokrytí rychlým širokopásmovým připojením (NGA) ukazuje, že 92 % domácností má toto připojení. Hodnota v EU je na 86 %. Co se týká podoblasti pokrytí sítěmi 4G, tak zde si ČR polepšila o 1 % a nyní je na hodnotě 100 % pokrytí domácností. Tato hodnota je o 4 % vyšší, než je celý průměr EU. Aktuální data naznačují, že 74 % domácností má širokopásmové připojení. Oproti roku 2019 se tato hodnota nezměnila a stále je pod průměrem EU, které má 78 %. V podoblasti připravenosti na 5G síť je ČR na stejné hodnotě 17 % jako v roce 2019. Pro porovnání má EU v této podoblasti 21 %. Využívání klasického širokopásmového mobilního připojení je v ČR na 96 %, ale v této podoblasti je lehce pod průměrem celé EU, která má 100 účastníků na 100 obyvatel, tedy 100% využívání mobilního širokopásmového připojení.

3.4.2 Lidský kapitál

Dílčí oblast Lidský kapitál zahrnuje vzdělání a dovednosti s digitálními technologiemi, odborníky a odbornice v oblasti ICT a absolventy oborů ICT.

Obrázek 14 Lidský kapitál - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020

Zdroj: Evropská komise (2020)

Obrázek 15 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti lidský kapitál

	Česko			EU
	DESI 2018 hodnota	DESI 2019 hodnota	DESI 2020 hodnota	DESI 2020 hodnota
2a1 Alespoň základní digitální dovednosti % osob	60 % 2017	60 % 2017	62 % 2019	58 % 2019
2a2 Vyšší než základní digitální dovednosti % osob	24 % 2017	24 % 2017	26 % 2019	33 % 2019
2a3 Alespoň základní softwarové dovednosti % osob	62 % 2017	62 % 2017	64 % 2019	61 % 2019
2b1 Odborníci v oblasti ICT % celkové zaměstnanosti	3,5 % 2016	3,6 % 2017	4,1 % 2018	3,9 % 2018
2b2 Odbornice v oblasti ICT % celkové zaměstnanosti	0,9 % 2016	0,7 % 2017	0,9 % 2018	1,4 % 2018
2b3 Absolventi oborů ICT % absolventů	3,9 % 2015	4,0 % 2016	4,5 % 2017	3,6 % 2017

Zdroj: Evropská komise (2020)

Z obrázku číslo 14 porovnání lidského kapitálu ČR a EU lze jasně vidět, že oproti roku 2019 má ČR skóre 48,6 a dostala se na 14. místo, což je však stále pod průměrem celé EU, které má skóre 49,3.

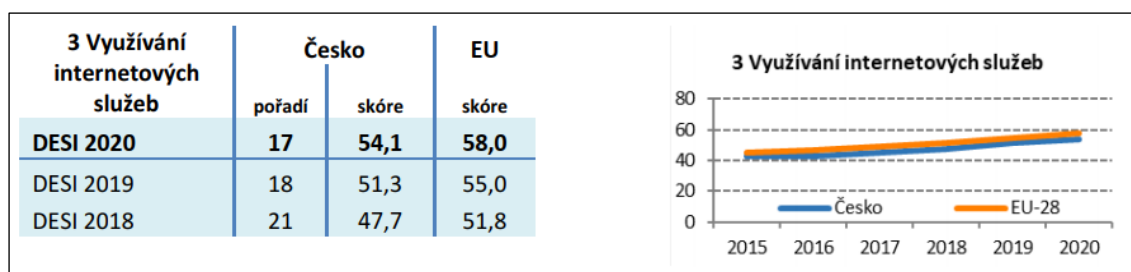
Z obrázku číslo 15 vyplývá, že hodnota u ukazatele alespoň základní digitální dovednosti vzrostla na 62 % osob a stále se ČR drží nad průměrem EU. Ohledně základní softwarové dovednosti hodnota ČR aktuálně vzrostla na 64 % osob, což je opět nad průměrem EU, hodnota EU 61 % osob. V oblasti odborníků (muži) v ICT je ČR na hodnotě 4,1 % což je mírné zlepšení oproti roku 2019, díky tomu se tak ČR drží nad průměrem EU, která má hodnotu 3,9 %. V oblasti odbornic (ženy) v ICT je ČR na hodnotě 0,9 % což je mírné zlepšení oproti roku 2019, ale stále se ČR drží pod

průměrem EU, které má hodnotu 1,4 % celkové zaměstnanosti. Digitální dovednosti v ČR se snaží zlepšit tři národní strategické dokumenty⁸. Nejnovější program Digitální Česko, který byl přijatý v roce 2018, se zaměřuje hlavně na trh práce, vzdělávání a pracovní sílu.

3.4.3 Využívání internetových služeb

Dílčí oblast Internetové služby zahrnuje využívání internetových služeb. Jde například o to, kolik procent uživatelů sleduje online zprávy, video. Dále využívání videohovorů, konzultace a hlasování online a další.

Obrázek 16 Využívání internetových služeb - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020

Zdroj: Evropská komise (2020)

⁸ Další strategické dokumenty pro rozvoj digitálních dovedností:
Strategie digitálního vzdělávání (přijata v roce 2014)
Strategie digitální gramotnosti ČR (přijata v roce 2015)

Obrázek 17 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti využívání internetových služeb

	Česko			EU
	DESI 2018 hodnota	DESI 2019 hodnota	DESI 2020 hodnota	DESI 2020 hodnota
3a1 Osoby, které nikdy nepoužily internet % osob	11 % 2017	10 % 2018	9 % 2019	9 % 2019
3a2 Uživatelé internetu % osob	81 % 2017	84 % 2018	85 % 2019	85 % 2019
3b1 Zprávy % uživatelů internetu	91 % 2017	91 % 2017	92 % 2019	72 % 2019
3b2 Hudba, videa a hry % uživatelů internetu	72 % 2016	70 % 2018	70 % 2018	81 % 2018
3b3 Video na vyžádání % uživatelů internetu	4 % 2016	5 % 2018	5 % 2018	31 % 2018
3b4 Videohovory % uživatelů internetu	42 % 2017	49 % 2018	52 % 2019	60 % 2019
3b5 Sociální sítě % uživatelů internetu	57 % 2017	64 % 2018	68 % 2019	65 % 2019
3b6 Účast na on-line kurzu % uživatelů internetu	4 % 2017	4 % 2017	7 % 2019	11 % 2019
3c1 Bankovní služby % uživatelů internetu	67 % 2017	72 % 2018	78 % 2019	66 % 2019
3c2 Nákupy % uživatelů internetu	65 % 2017	67 % 2018	73 % 2019	71 % 2019
3c3 Prodej on-line % uživatelů internetu	13 % 2017	16 % 2018	14 % 2019	23 % 2019

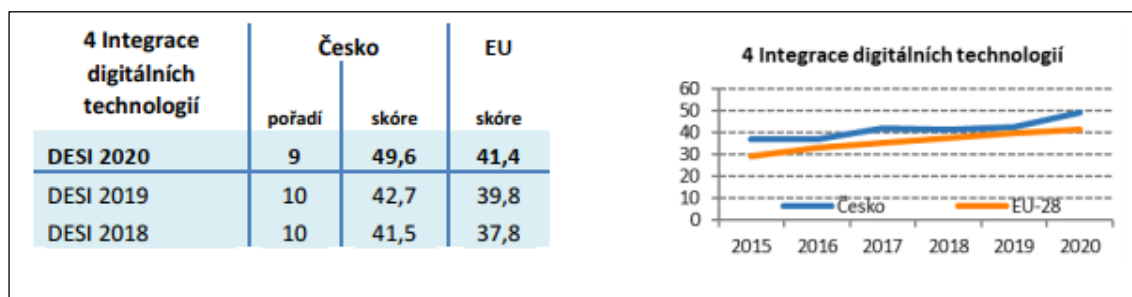
Zdroj: Evropská komise (2020)

Z obrázku číslo 16 ohledně využívání internetových služeb se Česku daří velmi dobře. Oproti roku 2019 si ČR zlepšila pozici o jednu příčku na 17. místo s hodnotou 54,1, ale pořád se nachází pod průměrem EU, které má hodnotu 58,0 za rok 2020. V Česku je velmi na vzestupu, jak vyplývá z obrázku č. 17, využívání elektronického bankovníctví, které v ČR využívá 78 % uživatelů internetu. Tím je ČR nad průměrem celé EU, která uvádí 66 %. V této oblasti je Česko nejlepší zemí ze střední Evropy. Co se týká využití sociálních sítí, je ČR též nad průměrem celé EU s hodnotou 68 % uživatelů internetu. Hodnota EU je na 65 % uživatelů používající sociální sítě. V kategorii online nákupy má ČR hodnotu 73 % uživatelů internetu, kteří nakupují online. Především kvůli strachu z nákazy koronavirem, a také z důvodu zavření obchodů s výjimkou potravin, drogerie a dalších, čeští občané začali více nakupovat online. Díky tomu se ČR dostala nad průměr EU, která má hodnotu 71 %. Co se týká prodeje online má ČR hodnotu 14 % a nachází se tak pod průměrem EU, která má hodnotu 23 % uživatelů internetu.

3.4.4 Integrace digitálních technologií

Dílejší oblast Integrace digitálních technologií zahrnuje využívání elektronického sdílení informací v podnikatelském sektoru, cloud, sociální média. Například se sleduje procentuální podíl malých a středních podniků prodávajících on-line, jaké mají obraty z elektronického obchodování a další.

Obrázek 18 Integrace digitálních technologií - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020

Zdroj: Evropská komise (2020)

Obrázek 19 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti integrace digitálních technologií

	Česko			EU
	DESI 2018 hodnota	DESI 2019 hodnota	DESI 2020 hodnota	DESI 2020 hodnota
4a1 Elektronické sdílení informací % podniků	–	–	38 %	34 %
4a2 Sociální média % podniků	13 %	13 %	20 %	25 %
4a3 Data velkého objemu % podniků	9 %	8 %	8 %	12 %
4a4 Cloud % podniků	14 %	16 %	16 %	18 %
4b1 Malé a střední podniky prodávající on-line % malých a středních podniků	23 %	23 %	28 %	18 %
4b2 Obrat z elektronického obchodování % obratu malých a středních podniků	16 %	18 %	21 %	11 %
4b3 Přeshraniční on-line prodej % malých a středních podniků	12 %	12 %	15 %	8 %

Zdroj: Evropská komise (2020)

Z obrázku číslo 18 porovnání integrace digitálních technologií v ČR a EU lze jasně vyčíst, že ČR zaujímá 9. místo s hodnotou 49,6, což je hodnota, která se nachází nad průměrem EU, která má hodnotu 41,4 v roce 2020. Na obrázku číslo 17 u grafu vývoje v čase této hodnoty indexu DESI je jasně vidět, že v této oblasti si ČR udržuje svou nadprůměrnou hodnotu po celou dobu sledování. Další nadprůměrná hodnota je

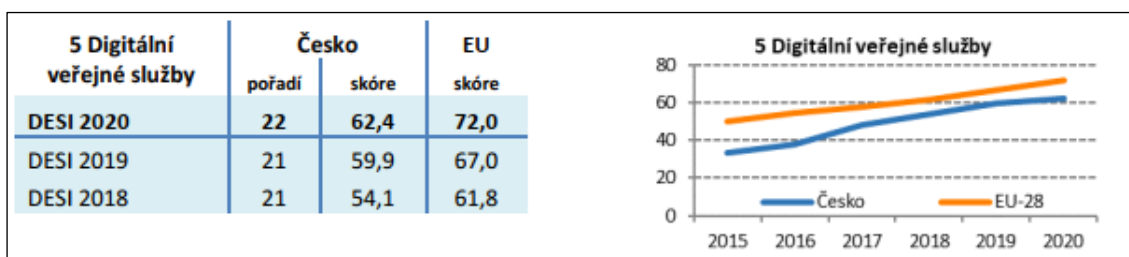
v oblasti malých a středních podniků prodávající online. V České republice prodává online 23 % malých a středních podniků, zatímco průměrná hodnota v celé Evropské unii je 18 %.

V ČR se nachází 5 center pro moderní digitální inovace. Největší se nachází na jižní Moravě, v Ostravě a v Praze. V roce 2019 vláda schválila a přijala novou inovační strategii a očekává se, že dojde k vyhlášení národní strategie pro vytvoření a výzkum umělé inteligence. Národní strategie digitalizace zahrnuje program Digitální Česko, který byl schválen v roce 2013 (Vláda ČR, 2013). Tento program byl upraven v roce 2018 (Vláda ČR, 2018) a uvádí 3 hlavní pilíře a k tomu odpovídající opatření, jejichž cílem je vytvořit co možná nejlepší podmínky pro digitální transformaci. Strategie pokládá za důležité investovat do inovací a výzkumu, urychlit v podnicích přijímání digitálních technologií, dále posílit internetové zabezpečení a zajistit zdroje financování. Česko má velmi dobré výsledky v oblasti elektronického obchodování (e-Commerce). Zavádění moderních technologií by se mohlo zlepšit zvýšením počtu odborníků v ICT (viz obrázek č. 15).

3.4.5 Digitální veřejné služby

Dílní oblast Digitální veřejné služby zahrnuje, například, kolik procent uživatelů internetu používá elektronickou veřejnou správu, pokud potřebují např. podat online formulář.

Obrázek 20 Digitální veřejné služby - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020

Zdroj: Evropská komise (2020)

Obrázek 21 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti digitální veřejné služby

	Česko			EU
	DESI 2018 hodnota	DESI 2019 hodnota	DESI 2020 hodnota	DESI 2020 hodnota
5a1 Uživatelé elektronické veřejné správy % uživatelů internetu, kteří potřebují podat formulář	33 % 2017	52 % 2018	51 % 2019	67 % 2019
5a2 Předvyplněné formuláře Hodnocení na stupnici 0–100	49 2017	51 2018	53 2019	59 2019
5a3 Úplnost on-line postupů Hodnocení na stupnici 0–100	82 2017	82 2018	82 2019	90 2019
5a4 Digitální veřejné služby pro podniky Hodnocení na stupnici 0–100 (vnitrostátní i přeshraniční)	81 2017	80 2018	80 2019	88 2019
5a5 Otevřená data % z maximálního hodnocení	–	–	64 % 2019	66 % 2019

Zdroj: Evropská komise (2020)

Z obrázku č. 20 porovnání využívání digitální veřejné služby ČR a EU vyplývá, že proti roku 2019 se ČR propadla z 21. místa na 22. místo, kde má hodnotu 62,4 a nachází se tak pod průměrem celé EU, která má hodnotu 72,0. Ohledně obrázku číslo 20 u grafu vývoje je vidět, že v této oblasti se ČR od počátku JDT stále drží pod průměrem EU a zatím ji ani jednou nepřekročila.

Při porovnání hodnot z obrázku 21 je možné konstatovat, že ČR se ani v jedné oblasti nedostala nad průměr EU. Některé oblasti například digitální veřejné služby pro podniky zůstávají v průběhu dvou let prakticky konstantní. Aktuálně v hodnocení na stupnici od 0 do 100 (čím vyšší, tím lepší) má ČR hodnotu 80 oproti průměru EU, která má hodnotu 88. Dále byl v ČR zaznamenán pokles v oblasti podíl uživatelů elektronické veřejné správy, kde je hodnota 51 %, což je oproti roku 2019 pokles o 1 procentní bod v ukazateli procento uživatelů elektronické veřejné správy. Pokles uživatelů internetu, kteří podávají formulář online je pod průměrem EU o 16 %. Lze předpokládat, že toto číslo by se mohlo razantně zvednout, obzvláště teď v koronavirové krizi. Menší pokrok je vidět v oblasti předvyplněné formuláře, kde na stupnici od 0 do 100 (čím vyšší, tím lepší) je ČR na hodnotě 53 za průměrem EU s hodnotou 59. Od roku 2016 má Česko stanovenou národní strategii elektronického zdravotnictví a od ledna 2018 byly zavedeny povinné elektronické recepty. Vzhledem ke koronavirové krizi dojde i v oblasti elektronických receptů k urychlení digitalizace.

3.4.6 Shrnutí poznatků o hodnocení pomocí indexu DESI v ČR

Česká republika je hluboko pod průměrem EU v oblasti konektivity a úrovně digitální veřejné služby. Co se týká kvality internetového připojení tak tu má ČR velmi kvalitní, ale také velmi drahou. Výborně si ČR vede v oblasti lidského kapitálu, kde lze z grafu v obrázku číslo 6 vidět, že Češi se začali více zajímat o digitální technologie. Na tyto ukazatele v oblasti lidských zdrojů může mít docela velký vliv probíhající pandemie koronaviru a s ní spojená opatření. Vzhledem k tomu, že se budou na školách více zavádět předměty, které se týkají moderních informačních technologií, povede to ke zvyšování znalostí v této oblasti. Česká republika pak bude mít více lidí, kteří budou umět lépe ovládat technologie nebo šikovných programátorů, kde jejich šikovnost lze vidět například u aplikace eRouška. V oblasti integrace digitálních technologií se ČR také drží nad průměrem EU. V oblastech lidského kapitálu a integrace digitálních technologií Česká republika problém nemá. Je nutné však zlepšit výsledky v oblastech konektivity a digitální veřejné služby, zde by mohl nastat problém při významném zapojení do JDT.

3.5 Index EDI

Jednou z dalších možností měření digitalizace ekonomiky je index EDI. Index EDI měří schopnost a aktivitu zemí pomáhat digitálním společnostem prospívat. Hodnocení probíhá na škále od 0 do 100, kdy 100 je nejlepší hodnota. Skóre je založeno na pěti složkách: regulace, znalosti, konektivita, infrastruktura a velikost. Tento index se používá celosvětově a zahrnuje také všechny členské země EU. V indexu se nachází celkem 115 zemí, kdy první 3 pozice zabírá USA, Německo, Dánsko. (Euler, 2019)

Dílejší části indexu EDI (Euler, 2019):

Konektivita: Týká se zabezpečení a přístupu k sítím pro digitální transformaci. Posuzuje se pomocí čtyř ukazatelů: poměr uživatelů internetu (počet lidí využívajících internet jako procento populace), počet mobilních telefonů a pevných telefonních linek na 100 obyvatel a počet zabezpečených serverů na 100 obyvatel.

Infrastruktura: Dobrá logistika umožňuje být digitálně atraktivní. Index logistického výkonu (podnikání) používáme jako zástupce jednoduché a složité logistické infrastruktury.

Regulace: Příznivé podnikatelské prostředí je výborné pro příznivé financování, investic a podnikání. Ukazatel je zástupcem regulačních aspektů, u kterých se klade důraz na digitalizaci (snadné získání úvěru, ochrana menšinového investora).

Znalosti: Rozvoj, sdílení a využívání znalostí je v digitální éře stěžejní. Velmi podstatnou znalostí je budování lidského kapitálu a inovační potenciál. Používá se skóre dovedností vytvořené Světovým ekonomickým fórem (kvalita vzdělávacího systému, rozsah školení zaměstnanců, digitální kompetence) a skóre inovací (spolupráce mezi univerzitami a soukromým sektorem, zákony o duševním vlastnictví).

Velikost: Velká a digitální zákaznická základna je pro podnikání nezbytná. Měří se pomocí počtu uživatelů internetu a jejich příjmů (zachycených nominálním HDP).

Obrázek 22 Hodnocení vybraných zemí dle indexu EDI v září 2019

Country	Connectivity	Infrastructure	Regulation	Knowledge	Size	EDI 2019	EDI 2019 rankings	EDI 2018 rankings
US	75	86	93	100	80	87	1	1
Germany	83	100	86	100	17	77	2	2
Denmark	100	90	97	90	1	76	3	12
Netherlands	95	92	81	91	4	73	4	3
UK	75	90	93	89	13	72	5	5
Singapore	87	91	98	82	1	72	6	8
Switzerland	87	86	81	97	3	71	7	4
Japan	69	92	80	83	24	70	8	7
China	33	72	77	63	100	69	9	17
Sweden	65	93	90	93	2	69	10	6
Hong Kong	85	87	96	73	2	68	11	9
Austria	71	92	86	84	2	67	12	13
Finland	60	89	89	93	1	66	13	11
New Zealand	67	85	100	78	1	66	14	22
Canada	68	78	87	86	8	65	15	16
South Korea	68	72	96	82	9	65	16	10
France	68	83	83	80	12	65	17	19
Australia	67	79	88	82	6	64	18	20
Belgium	61	93	77	84	2	63	19	21
Norway	59	77	93	83	2	63	20	15
Ireland	79	68	86	79	1	63	21	23
Iceland	88	55	87	81	0	62	22	18
UAE	66	89	91	56	2	61	23	24
Spain	61	83	84	68	7	61	24	27
Luxembourg	82	73	69	75	0	60	25	14
Estonia	74	58	89	66	0	57	26	26
Czech Republic	60	76	81	66	1	57	27	28
Italy	51	79	75	70	9	57	28	29
Israel	59	58	76	85	2	56	29	25

Zdroj: Euler (2019)

Z obrázku číslo 21 vyplývá, že Česká republika je ze všech 115 zemí na 27. pozici a zlepšila si o jednu pozici oproti roku 2018. Celková hodnota EDI v ČR za rok 2019 je 57. V obrázku číslo 14 je při porovnání hodnot indexu DESI a EDI za rok 2019 vidět, že index EDI ČR hodnotí lépe než index DESI. Z indexu EDI vyplývá také to, že ČR je nad průměrem EU.

Z analyzování indexu DESI a EDI vyplývá, že EU jako celek nemá problém. Veškeré hodnoty rostou a nic nebrání tomu, aby EU postupovala tímto rostoucím tempem dále.

Na základě předchozího analyzování grafů a tabulek je zřejmé, že Česká republika je na tom oproti předchozím rokům mnohem lépe. V oblasti digitální veřejné služby byl zaznamenán pokles. Z toho také vyplývá, že tato oblast brání plnému zapojení do JDT. Co se týká ostatních oblastí, tak tam není žádný problém, který by bránil zapojení ČR do JDT.

4 Význam JDT pro EU a ČR

Jednou z výhod jednotného digitálního trhu je ta, že by mohl vytvořit šanci pro vytváření nových podniků a samozřejmě těm už existujícím umožnit další růst a zvětšit povědomí občanů o firmách v jejich okolí. Jedná se o trh, který čítá okolo 446 miliónů potenciálních evropských zákazníků.

Digitální technologie a internet jsou dnes již naprostým standardem každodenního života. V dnešní době a hlavně při koronavirové krizi lze vidět, že stále větší počet služeb a produktů se přesunuje do online prostředí. I v této oblasti jsou překážky, které omezují možnosti občanů využívat výhody digitalizace ekonomiky.

Může se jednat například o nedostatečné nebo chybějící připojení k internetu, nepřiměřeně vysoké či neadekvátní poplatky za služby a jejich blokování (geoblocking), kvůli kterému byly některé online služby přístupné pouze v některých státech EU. Problémem také může být nízká úroveň digitálních dovedností občanů EU či různé právní předpisy v jednotlivých zemích EU. Geo-bloking byl zakázán 3. prosince 2018 (viz kapitola 3.1). Tyto a další překážky vedly k tomu, že občané EU nemohli maximálně využívat obrovské množství služeb a příležitostí, které online svět nabízí, dále například podnikatelé nemohli naplno využívat nejmodernější digitální technologie.

Evropská komise si toho byla vědoma a v roce 2015 představila strategii, kterým by se měl ubírat další vývoj jednotného digitálního trhu. Tato strategie zahrnuje 16 nových předpisů a opatření a zajišťuje občanům výhody, například zlepšení využívání dat v zahraničí, zlepšení podmínek při nakupování online, zajištění větší ochrany osobních údajů občanů a mnoho dalších výhod v rámci EU.

Pro hospodářství EU je velmi důležité a podstatné, aby všechny podniky v rámci EU mohly využívat, a hlavně plně využívaly, nejmodernější technologie. To poskytuje zejména malým podnikům možnost takzvaně na jediné kliknutí oslovit miliony potenciálních zákazníků z celé EU. Odhaduje se, že by to přispělo evropské ekonomice ke 415 miliardám euro ročně a také pomohlo vytvořit stovky tisíc nových pracovních příležitostí. (Evropská komise, 2017)

Další nespornou výhodou je odstranění roamingu v rámci EU. Každý občan EU, který cestuje v rámci EU, nemusí platit žádné další poplatky za volání ze zahraničí. Funguje

to tak, že telefonní operátor účtuje za provolané minuty či poslané SMS stejné poplatky, jako kdyby občan byl ve své domovské zemi v rámci EU. Tyto podmínky se vztahují i na území, která spadají pod správu členských zemí, například Kanárské ostrovy, Azory, Gibraltar.

Další výhodou, která je spojená s existencí jednotného digitálního trhu, je přístup k digitálnímu obsahu - aplikace Spotify a Netflix nejsou omezeny hranicemi jednotlivých států. Dále posílení investice a lepší zaměření na právní a sociální dopady při využívání umělé inteligence.

Další a velmi důležitý nástroj je ochrana osobních údajů (GDPR). Toto nařízení se týká každého, kdo manipuluje s osobními údaji o občanech EU. Nařízení GDPR sjednocuje pravidla ve všech zemích EU, to znamená, že všichni občané EU mají zajištěnou stejnou ochranu osobních údajů nejenom v rámci EU, ale toto pravidlo platí také pro společnosti a instituce, které sídlí mimo EU.

Co se týká oblasti e-government, tak zde se EU snaží o modernizaci veřejné správy tak, aby byla co nejlíže občanům EU z hlediska jejího použití. Dále podporuje přeshraniční digitální veřejnou správu tak, aby si každý občan EU odkudkoliv v rámci EU mohl vyřídit různé požadavky s veřejnou správou.

Význam JDT pro Českou republiku

Hlavní výhodou je sjednocení podmínek pro všechny členy EU. ČR má lepší podmínky při vyjednávání různých obchodů, dále je vidět zlepšení v oblasti bezpečnosti online prostředí, zrychlená a zjednodušená online komunikace, možnost nakupovat a podnikat při stejných podmínkách v rámci EU. Význam digitalizace ekonomiky a jednotného trhu EU pro ČR se ukázal mimo jiné během současné pandemie nemoci COVID-19, kdy díky moderním technologiím může vše probíhat v online prostředí a tím tak snížit šíření viru.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo definovat jednotný digitální trh EU a vysvětlit jeho význam, identifikovat významné mezníky při vytváření jednotného digitálního trhu a zhodnotit plnění cílů stanovených v rámci vytváření jednotného digitálního trhu. Dalším cílem bylo zhodnotit pokrok digitalizace v EU a ČR s využitím vybraných indexů pro měření digitalizace.

Jednotný digitální trh je definován v kapitole 1. Nejvýznamnější mezníky jeho vytváření jsou uvedeny v kapitole 2 a shrnuty v časové ose na konci kapitoly. V kapitole číslo 3 se nachází plnění vybraných strategických cílů JDT v EU a ČR, připravenost ČR na JDT. Na závěr kapitoly se nachází hodnocení EU a ČR podle indexu DESI a EDI. V poslední kapitole je uveden význam JDT pro EU a ČR.

Na základě studia odborných zdrojů a vyhodnocení získaných statistických dat bylo vyhodnoceno, že došlo ke splnění vybraných cílů. Toto plnění je vidět v přehledné tabulce v podkapitole 3.1, kde lze také vidět, kdy a jak cíle byly splněny.

Pokrok EU a ČR byl hodnocen podle indexu DESI a EDI.

V rámci jednotného digitálního trhu bylo stimulováno elektronické obchodování díky zrušení zeměpisného blokování a tím jsou zajištěny rovné podmínky pro členské státy EU. Sjednocení pravidel ochrany osobních údajů (GDPR), boj proti organizované trestné činnosti, kde boj proti kyberkriminalitě je zařazen mezi 10 hlavních priorit na období 2018-2021, dále zlepšení online přístupu k informacím a postupům v celé EU, tak aby to bylo pro občany přívětivé a přehledné a usnadnilo celou práci s informativním systémem.

Významných úspěchů bylo dosaženo v letech 2016 a 2017 například:

- modernizace ochrany osobních údajů
- zrušení poplatků za roaming (volání do zahraničí)
- dohody o uvolnění elektronického obchodování na základě ukončení zeměpisného blokování

Na základě získaných poznatků je možné konstatovat, že v procesu digitalizace má Česká republika ještě mnoho prostoru ke zlepšení, především v oblasti dostupnosti internetu a digitálního provozu veřejné správy. Přitom má ČR špičkovou kvalitu

připojení a rozsah pokrytí. Česká republika je nejsilnější v oblasti digitálních technologií, kde výsledky jsou lehce nad průměrem EU. Aby došlo v České republice ke zvýšení celkového skóre indexu DESI a překonání průměrného skóre Evropské unie, u téhož indexu, je potřeba ještě hodně velkého pokroku ve všech zmíněných oblastech, které jsou hodnocené prostřednictvím indexu DESI.

Česká republika se v procesu digitalizaci pohybuje pod průměrem EU. Dle indexu DESI za rok 2020 se ČR nachází na 17. místě se skórem 50,8 oproti EU, která má hodnotu 52,6. Hodnota (47,3) indexu se proti roku 2019 relativně zvedla, ale také se zvedl průměr EU.

Otázkou teď ovšem zůstává, jaký vliv na jednotný digitální trh bude mít aktuálně probíhající pandemie nemoci COVID-19, zda dojde ke zrychlení a uspíšení digitalizace ve všech členských státech EU, nebo dojde ke zpomalení vlivem možného příchodu další ekonomické krize, případně další vlny této zákeřné nemoci.

Seznam obrázků

Obrázek 1 Časová osa vytváření jednotného digitálního trhu s nejdůležitějšími rozhodnutími Evropské rady a Rady EU	28
Obrázek 2 Podniky sdílející elektronické informace v dodavatelském řetězci 2017	34
Obrázek 3 Podniky sdílející elektronické informace v dodavatelském řetězci 2015	35
Obrázek 4 Digitální veřejné služby pro podniky v roce 2019	36
Obrázek 5 Digitální veřejné služby pro podniky v roce 2018	36
Obrázek 6 Jednotlivci, kteří mají základní digitální dovednosti v roce 2019.....	37
Obrázek 7 Jednotlivci, kteří mají základní digitální dovednosti v roce 2017.....	38
Obrázek 8 Pokrytí venkovských oblastí 4G mobilním širokopásmovým připojením v roce 2018.....	39
Obrázek 9 Pokrytí venkovských oblastí 4G mobilním širokopásmovým připojením v roce 2017.....	39
Obrázek 10 Index DESI – celkové porovnání ČR se zeměmi EU 2018-2020	41
Obrázek 11 Výsledky v jednotlivých oblastech DESI a vývoj v čase (ČR a EU).....	42
Obrázek 12 Konektivita - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020.....	42
Obrázek 13 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti konektivita	43
Obrázek 14 Lidský kapitál - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020.....	44
Obrázek 15 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti lidský kapitál	44
Obrázek 16 Využívání internetových služeb - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020...	45
Obrázek 17 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti využívání internetových služeb	46
Obrázek 18 Integrace digitálních technologií - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020..	47
Obrázek 19 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti integrace digitálních technologií	47
Obrázek 20 Digitální veřejné služby - hodnoty DESI v ČR a EU 2018-2020	48
Obrázek 21 DESI – hodnoty dílčích ukazatelů v oblasti digitální veřejné služby	49

Obrázek 22 Hodnocení vybraných zemí dle indexu EDI v září 2019 51

Seznam tabulek

Tabulka 1 Milníky strategie pro jednotný digitální trh.....	16
Tabulka 2 Shrnutí naplnění vybraných cílů JDT	33
Tabulka 3 Dílčí složky indexu DESI	40

Seznam použitých zdrojů

- Elektronické zdravotnictví (2019). *eHealth v ČR*. Dostupné 15. 10. 2019 z <http://ezdrav.cz/ehealth-v-cr/>
- Elektronické zdravotnictví (2019). *eGovernment – co to je a jak u nás funguje*. Dostupné 3. 10. 2020 z <http://ezdrav.cz/egovernment-co-to-je-a-jak-u-nas-funguje/>
- Euler, H. (2019). *A company of Allianz. Enabling digitalization index beyond potential*. Dostupné 17. 8. 2020 z https://www.eulerhermes.com/en_global/news-insights/economic-insights/2019Enabling-digitalization-index-beyond-potential.html
- European Commission (2010). *A strategy for smart, sustainable and inclusive growth 2020*. COM(2010) 2020 final. Dostupné 25. 9. 2020 z <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>
- European Commission (2015). *A Digital Single Market Strategy for Europe*. Dostupné 10. 9. 2020 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015DC0192&from=CS>
- European Commission (2016). *Glossary: E-business - Statistics Explained*. Dostupné 25. 9. 2020 z <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:E-business>
- European Commission (2019). *A Union that strives for more*. Dostupné 21. 8. 2020 z https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf
- European Commission (2019). *Glossary: E-commerce - Statistics Explained*. Dostupné 25. 9. 2020 z <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:E-commerce>
- European Commission (2019). *Recovery plan for Europe*. Dostupné 21. 9. 2020 z https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe_en
- European Commission (2020). *The Digital Economy and Society Index 2020*. Dostupné 21. 8. 2020 z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1025

European Commission (n.d.). *Digital Scoreboard - Data & Indicators*. Dostupné 17. 6. 2020 z https://digital-agenda-data.eu/datasets/digital_agenda_scoreboard_key_indicators/visualizations

European Commission (2020). *Report shows the importance of digital resilience in times of crisis (DESI)*. Dostupné 17. 8. 2020 z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1025

European Commission (2020). *The Digital Economy and Society Index (DESI)*. Dostupné 17. 8. 2020 z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

European Council (2020). *Geo-blocking: unlocking e-commerce in the EU*. Dostupné 2. 10. 2020 z <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/geo-blocking/>

European Parliament & Council (2016). *Regulation of the European Parliament and of the Council on addressing geo-blocking and other forms of discrimination based on customers' nationality, place of residence or place of establishment within the internal market and amending Regulation*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://www.consilium.europa.eu/media/21478/geo-blocking-regulation-proposal.pdf>

European Parliament & Council (2019). *Regulation of the European Parliament and of the Council on ENISA (the European union agency for cybersecurity) and on information and communications technology cybersecurity certification and repealing regulation (cybersecurity act)*. Dostupné 1. 10. 2020 z <https://www.consilium.europa.eu/media/39537/cybersecurity-act-regulation.pdf>

Euroskop (2018). *Euroskop. Věcně o Evropě*. Dostupné 23. 8. 2020 z <https://www.euroskop.cz/9047/30754/clanek/podari-se-eu-dokoncit-strategii-pro-jednotny-trh-v-roce-2018/>

Evropská komise (2010). *Digitální agenda pro Evropu*. COM (2010) 245 final.

Evropská komise (2015). *Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě*. COM(2015) 192 final. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=CS>

Evropská komise (2017). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přezkumu v polovině období provádění strategie pro jednotný digitální trh: Propojený jednotný digitální trh pro všechny*. COM(2017) 228 final.

Evropská komise (2017). *EU a jednotný digitální trh*. Dostupné 20. 7. 2020. z http://publications.europa.eu/resource/cellar/8084b7f3-6777-11e7-b2f2-01aa75ed71a1.0015.01/DOC_1

Evropská rada (2019). *Rozhodnutí Rady EU o omezujících opatřeních proti kybernetickým útokům ohrožujícím Unii nebo její členské státy*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0796&from=EN>

Evropská rada (2020). *Jednotný digitální trh v Evropě*. Dostupné 28. 11. 2020 z <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/digital-single-market/>

Evropský parlament (2020). *Digitální agenda pro Evropu. Fakta a čísla o Evropské unii*. Dostupné 25. 9. 2020 z <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/64/digitalni-agenda-pro-evropu>

Evropský parlament (2020). *Všudypřítomný jednotný digitální trh. Fakta a čísla o Evropské unii*. Dostupné z <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/43/vsudy-pritomny-jednotny-digitalni-trh>

Evropský parlament a Rada EU (2010). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010L0013&from=CS>

Evropský parlament a Rada EU (2016). *Narižení Evropského parlamentu a Rady EU o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů*. Dostupné 21. 7. 2020 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679>

Evropský parlament a Rada EU (2016). *Narižení Evropského parlamentu a Rady EU o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii*. Dostupné 13. 2. 2020 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016L1148>

Evropský parlament a Rada EU (2018). *Narižení EU 2018/1724 Evropského parlamentu a Rady EU kterým se zřizuje jednotná digitální brána pro poskytování přístupu k informacím, postupům a k asistenčním službám a službám pro řešení problémů*. Dostupné 13. 2. 2020 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1724&from=EN>

Evropský parlament a Rada EU (2018). *Narižení EU 2018/302 Evropského parlamentu a Rady EU o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu*. Dostupné 21. 7. 2020 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0302&from=CS>

Evropský parlament a Rada EU (2018). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1808&from=PL>

Duch-Brown, N., & Martens, B. (2015). The European digital single market: its role in economic activity in the EU. *Institute for Prospective Technological Studies Digital Economy Working Paper*, 17, JRC98723. Dostupné 17. 6. 2020 z <https://ec.europa.eu/jrc/sites/default/files/JRC98723.pdf>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2013). *Digitální Česko v. 2.0, Cesta k digitální ekonomice*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://www.mpo.cz/dokument127530.html>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2019). *Program Digitální Česko*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/digitalni-spolecnost/program-digitalni-cesko--243487/>

Ministerstvo vnitra České republiky (n.d.). *Co je eGovernment?* Dostupné 17. 6. 2020 z <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx>

Ministerstvo zdravotnictví ČR (2015). *Národní strategie elektronického zdravotnictví*. Dostupné 17. 6. 2020 z http://www.nsez.cz/dokumenty/vize_12546_31.html

Pilný, I. (2016). *Digitální ekonomika: žít nebo přežít*. Brno: BizBooks

Veber, J. (2018). *Digitalizace ekonomiky a společnosti*. Praha: Management Press.

Vláda ČR (2013). *Dokument Digitální Česko 2.0*. Dostupné 17. 8. 2020 z https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v--2-0_120320.pdf

Vláda ČR (2018). *Dokument Digitální Česko*. Dostupné 13. 2. 2021 z <https://www.digitalnicesko.cz/koncepcni-materialy/>

Abstrakt

Mondek, J. (2021). *Jednotný digitální trh EU* (Bakalářská práce). Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: jednotný digitální trh, Evropská unie, Česká republika

Bakalářská práce definuje jednotný digitální trh EU a vysvětluje jeho význam. Identifikuje významné mezníky, kterých bylo dosaženo při vytváření jednotného digitálního trhu a hodnotí plnění vybraných cílů. Bakalářská práce je členěna na čtyři kapitoly. První kapitola definuje základní termíny. Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku procesu vytváření jednotného digitálního trhu. Třetí kapitola se zabývá plněním vybraných cílů JDT v EU a ČR. Poslední kapitola je zaměřena na zhodnocení významu JDT pro EU a ČR ve vybraných oblastech. Hodnocení pokroku v digitalizaci je provedeno pomocí indexů DESI a EDI. Z hodnocení vyplývá, že ČR má ještě mnoho prostoru k zlepšení, především v dostupnosti internetu a digitálního provozu veřejné správy.

Abstract

Mondek, J. (2021). *The EU Digital Single Market* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics.

Key words: digital single market, European union, Czech Republic

The bachelor thesis defines the EU digital single market and explains its importance. It identifies important milestones that have been reached in the creation of the Digital Single Market and assesses the fulfillment of selected objectives. The bachelor thesis is divided into four chapters. The first chapter defines the basic terms. The second chapter focuses on the characteristics of the process of creating a digital single market. The third chapter deals with the fulfillment of selected goals of the digital single market in the EU and the Czech Republic. The last chapter focuses on the evaluation of the importance of the digital single market for the EU and the Czech Republic in selected areas. Evaluation of progress in digitization is performed using DESI and EDI indices. The evaluation shows that the Czech Republic still has a lot of room for improvement, especially in the availability of the Internet and digital public administration.